ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍສ຺ສ

ທຸກນິປາຕປາຬິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ປຐມປຓ຺ຓາສກໍ

໑. ກມ຺ມກຣຓວຄ຺ໂຄ

໑. ວຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ເທ຺ວມານິ,ຠິກ຺ຂເວ,ວຊ຺ຊານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກຎ຺ຈ ວຊ຺ຊໍ ສມ຺ປຣາຍິກຎ຺ຈ ວຊ຺ຊໍ. ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ວຊ຺ຊໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປສ຺ສຕິ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ[1] ກາເຣນ຺ເຕ; ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ, ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ, ອທ຺ຘທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ເຕ, ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ຫຕ຺ຖປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ກຓ຺ຓມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ, ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ

---

໑. ວິວິຘານິ ກມ຺ມກຣຓານິ (ກ)

ກໂຣນ຺ເຕ, ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ພຬິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ[໑] ກໂຣນ຺ເຕ, ປລິຆ-ປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ເຕ, ປລາລປີຐກມ຺ປິ[໔] ກໂຣນ຺ເຕ, ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ເຕ, ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ເຕ, ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ເຕ, ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ເຕ.

“ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ຍຖາຣູປານໍ ໂຂ ປາປການໍ ກມ຺ມານໍ ເຫຕຸ ໂຈຣໍ ອາຄຸຈາຣິໍ ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ຕິ; ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ອຑ຺ຒທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖປາທມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ກຓ຺ຓມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ກຓ຺ຓນາສມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ, ພິລງ຺ຄຖາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຣາຫຸມຸຂມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂຊຕິມາລິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖປຊ຺ໂຊຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອຣກວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຈີຣກວາສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອເຓຍ຺ຍກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ພຬິສມໍສິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ກຫາປຓິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ປລິຆປຣິວຕ຺ຕິກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ປລາລປີຐກມ຺ປິ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ເຕນປິ ເຕເລນ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ຕິ, ສຸນເຂຫິປິ ຂາທາເປນ຺ຕິ, ຊີວນ຺ຕມ຺ປິ ສູເລ ອຸຕ຺ຕາເສນ຺ຕິ, ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ. ອຫຎ຺ເຈວ[໕] ໂຂ ປນ ເອວຣູປໍ ປາປກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍໍ, ມມ຺ປິ ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວຣູປາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣຍ຺ຍຸໍ; ກສາຫິປິ ຕາເຬຍ຺ຍຸໍ ໆເປໆ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ໂສ ທິຏ຺ຐທມ຺ມິກສ຺ສ ວຊ຺ຊສ຺ສ ຠີໂຕ ນ ປເຣສໍ ປາຠຕໍ ວິລຸມ຺ປນ຺ໂຕ ຈຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐທມ຺ມິກໍ ວຊ຺ຊໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປຣາຍິກໍ ວຊ຺ຊໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ປາປໂກ ທຸກ຺ໂຂ ວິປາໂກ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ທຸກ຺ໂຂ ວິປາໂກ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ທຸກ຺ໂຂ ວິປາໂກ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈເຣຍ຺ຍໍ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈເຣຍ຺ຍໍ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈເຣຍ຺ຍໍ. ກິຎ຺ຈ ຕໍ ຍາຫໍ ນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ສມ຺ປຣາຍິກສ຺ສ ວຊ຺ຊສ຺ສ ຠີໂຕ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປຣາຍິກໍ ວຊ຺ຊໍ.
“ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ວຊ຺ຊານິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ

---

໑. ຂາຣາປຏິຈ຺ຉກມ຺ປິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)   ໔. ປລາລປິຏ຺ຐິກມ຺ປິ (ສີ)   ໕. ອຫຎ຺ເຈ (?)

‘ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສ຺ສ ວຊ຺ຊສ຺ສ ຠາຍິສ຺ສາມ, ສມ຺ປຣາຍິກສ຺ສ ວຊ຺ຊສ຺ສ ຠາຍິສ຺ສາມ, ວຊ຺ຊຠີຣຸໂນ ຠວິສ຺ສາມ ວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວີໂນ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ວຊ຺ຊຠີຣຸໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຊ຺ຊຠຍທສ຺ສາວີໂນ ເອຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ ຍໍ ປຣິມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕິ ສພ຺ພວຊ຺ເຊຫີຕິ. ປຐມໍ.

໒. ປຘານສຸຕ຺ຕໍ

໒. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຘານານິ ທຸຣຠິສມ຺ຠວານິ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ຍຎ຺ຈ ຄິຫີນໍ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍ-ເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານຸປ຺ປທານຕ຺ຖໍ ປຘານໍ, ຍຎ຺ຈ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄຕ຺ຖໍ ປຘານໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຘານານິ ທຸຣຠິສມ຺ຠວານິ ໂລກສ຺ມິໍ.

“ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຘານານໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພູປຘິ-ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄຕ຺ຖໍ ປຘານໍ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ສພ຺ພູປຘິ-ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄຕ຺ຖໍ ປຘານໍ ປທຫິສ຺ສາມາ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ຕປນີຍສຸຕ຺ຕໍ

໓. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ຕປນີຍາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ; ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ; ອກຕໍ ໂຫຕິ ວຈີສຸຈຣິຕໍ; ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ມໂນສຸຈຣິຕໍ. ໂສ ‘ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ເມ ກຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ, ‘ອກຕໍ ເມ ກາຍສຸຈຣິຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ; ‘ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ເມ ກຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ, ‘ອກຕໍ ເມ ວຈີສຸຈຣິຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ; ‘ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ເມ ກຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ, ‘ອກຕໍ ເມ ມໂນສຸຈຣິຕນ຺ຕິ ຕປ຺ປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຕປນີຍາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ອຕປນີຍສຸຕ຺ຕໍ

໔. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຕປນີຍາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ວຈີສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ມໂນສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ໂສ ‘ກາຍສຸຈຣິຕໍ ເມ ກຕນ຺ຕິ ນ ຕປ຺ປຕິ, ‘ອກຕໍ ເມ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ນ ຕປ຺ປຕິ; ‘ວຈີສຸຈຣິຕໍ ເມ ກຕນ຺ຕິ ນ ຕປ຺ປຕິ, ‘ອກຕໍ ເມ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ນ

ຕປຸປຕິ; 'ມໂນສຸຈຣິຕໍ ເມ ກຕນຸຕິ ນ ຕປຸປຕິ, 'ອກຕໍ ເມ ມໂນທຸຈຸຈຣິຕນຸຕິ ນ ຕປຸປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຄມຸມາ ອຕປນີຍາຕິ. ຈຕຸຕຸຖໍ.

๕. ອຸປຸລຸລາຕສຸຕຸຕໍ

๕. "ທຸວິນຸນາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ຄມຸມານໍ ອຸປຸລຸລາສີ ຍາ ຈ ອສນຸຕຸຝຸກີຕາ ກຸສເລສຸ ຄມຸເມສຸ, ຍາ ຈ ອປຸປຜິວານິຕາ ປຮານສຸມີ. ອປຸປຜິວານີ ສຸທາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ປທຫາມິ 'ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນຸຫາຣຸ[1] ຈ ອຝຸກີ ຈ ອວສິສຸສຕຸ, ສຣີເຣ ອຸປສຸສຸສຕຸ ມໍສໂລຫິຕໍ, ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສວິຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກຸກເມນ ປຕຸຕພຸພໍ ນ ຕໍ ອປາປຸຕິຕຸວາ ວີຣິຍສຸສ ສຕຸການໍ ກວິສຸສຕີ'ຕິ. ຕສຸສ ມຍຸຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອປຸປມາທາຄິຄຕາ ສມຸໂພຄີ, ອປຸປມາທາຄິຄໂຕ ອນຸຕຸຕໂຣ ໂຍຄກຸເຂໂມ. ຕຸມຸເຫ ເຈປິ, ກິກຸຂເວ, ອປຸປຜິວານໍ ປທເຫຍຸຍາຖ 'ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນຸຫາຣຸ ຈ ອຝຸກີ ຈ ອວສິສຸສຕຸ, ສຣີເຣ ອຸປສຸສຸສຕຸ ມໍສໂລຫິຕໍ, ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກຸກເມນ ປຕຸຕພຸພໍ ນ ຕໍ ອປາປຸຕິຕຸວາ ວີຣິຍສຸສ ສຕຸການໍ ກວິສຸສຕີ'ຕິ, ຕຸມຸເຫປິ, ກິກຸຂເວ, ນຈິຣສຸເສວ ຍສຸສຕຸຖາຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ສມຸມເທວ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊນຸຕິ ຕທນຸຕຸຕຣໍ ພຣຫຸມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຝຸເຖວ ຄມຸເມ ສຍໍ ອກິລຸລາ ສຈຸຈິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຊ ວິຫຣິສຸສຖ. ຕສຸມາຕິຫ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ອປຸປຜິວານໍ ປທຫິສຸສາມ. ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນຸຫາຣຸ ຈ ອຝຸກີ ຈ ອວສິສຸສຕຸ, ສຣີເຣ ອຸປສຸສຸສຕຸ ມໍສໂລຫິຕໍ, ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກຸກເມນ ປຕຸຕພຸພໍ ນ ຕໍ ອປາປຸຕິຕຸວາ ວີຣິຍສຸສ ສຕຸການໍ ກວິສຸສຕີ'ຕິ. ເອວລຸ ຫິ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ສິກຸຂິຕພຸພນຸຕິ. ປລຸຈມໍ.

໖. ສໍໂຍຊນສຸຕຸຕໍ

໖. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຄມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ຍາ ຈ ສໍໂຍຊນິເຍສຸ ຄມຸເມສຸ ອສຸສາທານຸປສຸສິຕາ, ຍາ ຈ ສໍໂຍຊນິເຍສຸ ຄມຸເມສຸ ນິພຸພິທານຸປສຸສິຕາ. ສໍໂຍຊນິເຍສຸ, ກິກຸຂເວ, ຄມຸເມສຸ ອສຸສາທານຸປສຸສີ ວິຫຣນຸໂຕ ຣາຄໍ ນ ປຊຫຕິ, ໂທສໍ ນ ປຊຫຕິ, ໂມຫໍ ນ ປຊຫຕິ. ຣາຄໍ ອປຸປຫາຍ, ໂທສໍ ອປຸປຫາຍ, ໂມຫໍ ອປຸປຫາຍ ນ ປຣິມຸຈຈຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຕນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກຸເຂຫິ ໂທມນສຸເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ. ນ ປຣິມຸຈຈຕິ ທຸກຸຂສຸມາຕິ ວທາມິ.

"ສໍໂຍຊນິເຍສຸ, ກິກຸຂເວ, ຄມຸເມສຸ ນິພຸພິທານຸປສຸສີ ວິຫຣນຸໂຕ ຣາຄໍ ປຊຫຕິ, ໂທສໍ ປຊຫຕິ, ໂມຫໍ ປຊຫຕິ. ຣາຄໍ ປຫາຍ ໂທສໍ ປຫາຍ ໂມຫໍ ປຫາຍ

---

໑. ນຫາຣຸ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອີ)

ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ. ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມິ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ກຓ຺ຫສຸຕ຺ຕໍ

໗. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ກຓ຺ຫາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອຫິຣິກຎ຺ຈ ອໂນຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ກຓ຺ຫາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສຸກ຺ກສຸຕ຺ຕໍ

໘. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສຸກ຺ກາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຫິຣີ[1] ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສຸກ຺ກາຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ຈຣິຍສຸຕ຺ຕໍ

໙. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສຸກ຺ກາ ໂລກໍ ປາເລນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຫິຣີ ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸກ຺ກາ ຘມ຺ມາ ໂລກໍ ນ ປາເລຍ຺ຍຸໍ, ນຍິຘ ປຎ຺ຎາເຍຖ ມາຕາຕິ ວາ ມາຕຸຈ຺ຉາຕິ ວາ ມາຕຸລານີຕິ ວາ ອາຈຣິຍພຣິຍາຕິ ວາ ຄຣູນໍ ທາຣາຕິ ວາ. ສມ຺ເພທໍ ໂລໂກ ອຄມິສ຺ສ, ຍຖາ ອເຊຬກາ ກຸກ຺ກຸຏສູກຣາ ໂສຓສິງ຺ຄາລາ[2]. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອິເມ ເທ຺ວ ສຸກ຺ກາ ຘມ຺ມາ ໂລກໍ ປາເລນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ປຎ຺ຎາຍຕິ[3] ມາຕາຕິ ວາ ມາຕຸຈ຺ຉາຕິ ວາ ມາຕຸລານີຕິ ວາ ອາຈຣິຍພຣິຍາຕິ ວາ ຄຣູນໍ ທາຣາຕິ ວາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ວສ຺ສູປນາຍິກສຸຕ຺ຕໍ

໑໐. "ເທ຺ວມາ, ພິກ຺ຂເວ, ວສ຺ສູປນາຍິກາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ປຸຣິມິກາ ຈ ປຈ຺ຉິມິກາ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ວສ຺ສູປນາຍິກາຕິ. ທສມໍ.

ກມ຺ມກຣຓວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ວຊ຺ຊາ ປຘານາ ເທ຺ວ ຕປນີຍາ, ອຸປຎ຺ຎາເຕນ ປຎ຺ຈມໍ;
ສໍໂຍຊນຎ຺ຈ ກຓ຺ຫຎ຺ຈ, ສຸກ຺ກໍ ຈຣິຍາ ວສ຺ສູປນາຍິເກນ ວຄ຺ໂຄ.

---

໑. ຫິຣິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໒. ໂສຓສິຄາລາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໓. ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ (ສີ)

໒. ອຘິກຣຓວຄ຺ໂຄ

໑໑. "ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພລານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ປຏິສງ຺ຂານພລຎ຺ຈ ຠາວນາພລຎ຺ຈ. ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິສງ຺ຂານພລໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈາ'ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິສງ຺ຂານພລໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠາວນາພລໍ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ[໑] ຠາວນາພລໍ ເສຂານເມຕໍ[໒] ພລໍ. ເສຂຎ຺ຫິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຣາຄໍ ປຊຫຕິ, ໂທສໍ ປຊຫຕິ, ໂມຫໍ ປຊຫຕິ. ຣາຄໍ ປຫາຍ, ໂທສໍ ປຫາຍ, ໂມຫໍ ປຫາຍ ຍໍ ອກຸສລໍ ນ ຕໍ ກໂຣຕິ, ຍໍ ປາປໍ ນ ຕໍ ເສວຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠາວນາພລໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພລານີຕິ. (໑)

໑໒. "ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພລານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ປຏິສງ຺ຂານພລຎ຺ຈ ຠາວນາພລຎ຺ຈ. ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິສງ຺ຂານພລໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈາ'ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສງ຺ຂາຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫາຍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິສງ຺ຂານພລໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠາວນາພລໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ, ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ

---

໑. ຍທິທໍ (ສີ) ໒. ເສຂເມຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ໂວສຄ຺ຄປຣິຕາມີ. ອິທັ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ການນາພລັ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພລານີຕິ. (໔)

໑໖. "ເທ຺ວມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ພລານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ປຝິສງ຺ຂານພລຍ຺ຈ ການນາພລຍ຺ຈ. ກຕມຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຝິສງ຺ຂານພລັ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອິຕິ ປຝິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຝ຺ເຖ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອກິສມ຺ປຣາຍຍ຺ຈ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຝ຺ເຖ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອກິສມ຺ປຣາຍຍ຺ຈ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ທິຝ຺ເຖ ເຈວ ຘມ຺ເມ ອກິສມ຺ປຣາຍຍ຺ຈາ'ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສງ຺ຂາຍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕັ ປຫາຍ ກາຍສຸຈຣິຕັ ການເວຕິ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕັ ປຫາຍ ວຈີສຸຈຣິຕັ ການເວຕິ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕັ ປຫາຍ ມໂນສຸຈຣິຕັ ການເວຕິ, ສຸທ຺ຘັ ອຕ຺ຕານັ ປຣິຫຣຕິ. ອິທັ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຝິສງ຺ຂານພລັ.

"ກຕມຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ການນາພລັ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ, ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກັ ສວິຈາຣັ ວິເວກຊັ ປີຕິສຸຂັ ປຖມັ ຊານັ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານັ ວູປສມາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕັ ສມ຺ປສາທນັ ເຈຕໂສ ເອໂກທິການັ ອວິຕກ຺ກັ ອວິຈາຣັ ສມາຘິຊັ ປີຕິສຸຂັ ທຸຕິຍັ ຊານັ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ, ສຸຂຍ຺ຈ ກາເຍນ ປຝິສັເວເທຕິ, ຍັ ຕັ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ 'ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ'ຕິ ຕຕິຍັ ຊານັ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານັ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂັ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິ ຈຕຸຕ຺ຖັ ຊານັ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທັ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ການນາພລັ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພລານີຕິ. (໕)

໑໗. "ເທ຺ວມາ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ສັຂິຕ຺ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຖາເຣນ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນາຕິ. (໖)

໑໘. "ຍສ຺ມີ, ກິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອາປນ຺ໂນ[1] ຈ ກິກ຺ຂຸ ໂຈທໂກ ຈ ກິກ຺ຂຸ ນ ສາຘຸກັ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານັ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ຕສ຺ເມຕັ, ກິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຝິກງ຺ຂັ ທີຆຕ຺ຕາຍ ຂຣຕ຺ຕາຍ ວາລຕ຺ຕາຍ ສັວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ກິກ຺ຂູ ຈ

---

໑. ອາປຕ຺ຕາປນ຺ໂນ (ກ)

ນ ຜາສຸໍ[໑] ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ[໒]. ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອາປນ຺ໂນ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ໂຈທໂກ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ຕສ຺ເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຏິກງ຺ຂໍ ນ ທີຆຕ຺ຕາຍ ຂຣຕ຺ຕາຍ ວາຬຕ຺ຕາຍ ສໍວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ຠິກ຺ຂູ ຈ ຜາສຸໍ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຫໍ ໂຂ ອກຸສລໍ ອາປນ຺ໂນ ກຎ຺ຈິເທວ[໓] ເທສໍ ກາເຍນ. ມໍ ໂສ[໔] ຠິກ຺ຂຸ ອທ຺ທສ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ໂນ ເຈ ອຫໍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ, ນ ມໍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ອຫໍ ອກຸສລໍ ອາປນ຺ໂນ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ, ຕສ຺ມາ ມໍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອທ຺ທສ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ທິສ຺ວາ ຈ ປນ ມໍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ. ອນຕ຺ຕມໂນ ສມາໂນ ອນຕ຺ຕມນວຈນໍ[໕] ມໍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອວຈ. ອນຕ຺ຕມນວຈນາຫໍ[໖] ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອນຕ຺ຕມໂນ[໗] ອໂຫສິໍ. ອນຕ຺ຕມໂນ ສມາໂນ ປເຣສໍ ອາໂຣເຈສິໍ. ອິຕິ ມເມວ ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ສຸງ຺ກທາຍກໍວ ຠຓ຺ຑສ຺ມິນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຈທໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຈທໂກ ຠິກ຺ຂຸ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ອກຸສລໍ ອາປນ຺ໂນ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ອຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອທ຺ທສໍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ໂນ ເຈ ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ, ນາຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ອກຸສລໍ ອາປນ຺ໂນ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ, ຕສ຺ມາ ອຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອທ຺ທສໍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ. ທິສ຺ວາ ຈ ປນາຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອກຸສລໍ ອາປຊ຺ຊມານໍ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທສໍ ກາເຍນ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິໍ. ອນຕ຺ຕມໂນ ສມາໂນ

໑. ນ ຜາສຸ (ກ) ໒. ວິຫາຣິສ຺ສນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໓. ກິຎ຺ຈິເທວ (ກ) ໔. ຕສ຺ມາ ມໍ ໂສ (ສີ, ສ຺ຍາ)
໕. ອນຕ຺ຕມນວາຈໍ (ກ) ໖. ອນຕ຺ຕມນວາຈໍ ນາຫໍ (ກ) ໗. ອຕ຺ຕມໂນ (ກ)

ອນຕ຺ຕມນວຈນາຫໍ ອິມໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອວຈໍ. ອນຕ຺ຕມນວຈນາຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ມຍາ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ. ອນຕ຺ຕມໂນ ສມາໂນ ປເຣສໍ ອາໂຣເຈສິ. ອິຕິ ມເມວ ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ສຸງ຺ກທາຍກໍວ ຠຓ຺ຑສ຺ມິນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຈທໂກ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອາປນ຺ໂນ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ໂຈທໂກ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ນ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ຕສ຺ເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຏິກງ຺ຂໍ ທີຆຕ຺ຕາຍ ຂຣຕ຺ຕາຍ ວາຬຕ຺ຕາຍ ສໍວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ຠິກ຺ຂູ ຈ ນ ຜາສຸໍ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອາປນ຺ໂນ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ໂຈທໂກ ຈ ຠິກ຺ຂຸ ສາຘຸກໍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ ຕສ຺ເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຏິກງ຺ຂໍ ນ ທີຆຕ຺ຕາຍ ຂຣຕ຺ຕາຍ ວາຬຕ຺ຕາຍ ສໍວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ຠິກ຺ຂູ ຈ ຜາສຸ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. **(໕)**

໑໘. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? “ອຘມ຺ມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາເຫຕຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

“ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? “ຘມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາເຫຕຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ[໑] ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ, ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ, ອຸປາສກໍ

໑. ນິກຸຊ຺ຊິຕໍ (ກ)

ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. (ຜ)

໑໗. ອຖ ໂຂ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ[1] ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? “ກຕຕ຺ຕາ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອກຕຕ຺ຕາ ຈ. ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. “ໂກ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? “ກຕຕ຺ຕາ ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອກຕຕ຺ຕາ ຈ. ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. “ນ ໂຂ ອຫໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານາມິ. ສາຘຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຫໍ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຠາສິຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອວິຠຕ຺ຕສ຺ສ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ອາຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ ໂຠຕິ ໂຂ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ; ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ວຈີສຸຈຣິຕໍ; ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ມໂນສຸຈຣິຕໍ. ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກຕຕ຺ຕາ ຈ ອກຕຕ຺ຕາ ຈ ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິຘ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ວຈີສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ມໂນສຸຈຣິຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອກຕໍ ໂຫຕິ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກຕຕ຺ຕາ ຈ ອກຕຕ຺ຕາ ຈ ເອວມິເຘກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ຊາຓຸໂສຓີ (ກ)

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. (໗)

໑໘. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ເອກໍເສນາຫໍ, ອານນ຺ທ, ອກຣຓີຍໍ ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ. ຍມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ເອກໍເສນ ອກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ອກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ໂກ ອາທີນໂວ ປາຏິກງ຺ໂຂຕິ? “ຍມິທໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ເອກໍເສນ ອກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ອກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ອຍໍ ອາທີນໂວ ປາຏິກງ຺ໂຂ ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປວທຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ວິຎ຺ຎູ ຄຣຫນ຺ຕິ, ປາປໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອຠ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍມິທໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ເອກໍເສນ ອກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ອກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ອຍໍ ອາທີນໂວ ປາຏິກງ຺ໂຂຕິ.

“ເອກໍເສນາຫໍ, ອານນ຺ທ, ກຣຓີຍໍ ວທາມິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕນ຺ຕິ. “ຍມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ເອກໍເສນ ກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ໂກ ອານິສໍໂສ ປາຏິກງ຺ໂຂຕິ? “ຍມິທໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ເອກໍເສນ ກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ອຍໍ ອານິສໍໂສ ປາຏິກງ຺ໂຂ ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕານໍ ນ ອຸປວທຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ວິຎ຺ຎູ ປສໍສນ຺ຕິ, ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອຠ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ອສມ຺ມູຬ຺ໂຫ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຍມິທໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ເອກໍເສນ ກຣຓີຍໍ ອກ຺ຂາຕໍ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ ຕສ຺ມິໍ ກຣຓີເຍ ກຍິຣມາເນ ອຍໍ ອານິສໍໂສ ປາຏິກງ຺ໂຂຕິ. (໘)

໑໙. “ອກຸສລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖ. ສກ຺ກາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອກຸສລໍ ປຊຫິຕຸໍ. ໂນ ເຈທໍ[1] ຠິກ຺ຂເວ ສກ຺ກາ ອຠວິສ຺ສ ອກຸສລໍ ປຊຫິຕຸໍ, ນາຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ ‘ອກຸສລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ກາ ອກຸສລໍ ປຊຫິຕຸໍ,

໑. ໂນ ເຈຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ) ສໍ. ໓-໔໕ ປິຏ຺ເຐ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ຕສ຺ມາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ອກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາ'ຕິ. ອກຸສລລ຺ຈ ທິທໍ, ກິກ຺ຂເວ[1], ປຫີນໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ ນາຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ 'ອກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາ'ຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອກຸສລໍ ປຫີນໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ ຕສ຺ມາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ອກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖາ'ຕິ.

"ກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖ. ສກ຺ກາ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸສລໍ ກາເວຕຸໍ. ໂນ ເຈທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສກ຺ກາ ອກວິສ຺ສ ກຸສລໍ ກາເວຕຸໍ, ນາຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ 'ກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖາ'ຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສກ຺ກາ ກຸສລໍ ກາເວຕຸໍ ຕສ຺ມາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖາ'ຕິ. ກຸສລລ຺ຈ ທິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາວິຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນາຫໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍໍ 'ກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖາ'ຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸສລໍ ກາວິຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ ຕສ຺ມາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ ກຸສລໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖາ'ຕິ. (໙)

໔໐. "ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ສມ຺ໂມສາຍ ອນ຺ຕຣຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ທຸນ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕລ຺ຈ ປທພ຺ຍລ຺ຊນໍ ອຕ຺ໂຖ ຈ ທຸນ຺ນີໂຕ ທຸນ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ, ກິກ຺ຂເວ, ປທພ຺ຍລ຺ຊນສ຺ສ ອຕ຺ໂຖປິ ທຸນ຺ນໂຍ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ສມ຺ໂມສາຍ ອນ຺ຕຣຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. (໑໐)

໔໑. "ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ກິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ອນນ຺ຕຣຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ຕລ຺ຈ ປທພ຺ຍລ຺ຊນໍ ອຕ຺ໂຖ ຈ ສຸນີໂຕ. ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ, ກິກ຺ຂເວ, ປທພ຺ຍລ຺ຊນສ຺ສ ອຕ຺ໂຖປິ ສຸນໂຍ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ກິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ອນນ຺ຕຣຘານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. (໑໑)

ອຘິກຣຓວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

໕. ພາລວຄ຺ໂຄ

໔໔. "'ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ນ ປສ຺ສຕິ, ໂຍ ຈ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາຘມ຺ມໍ ນປ຺ປຕິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ.

---

໑. ອກຸສລໍ ກິກ຺ຂເວ (ກ)

‘ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປສ຺ສຕິ, ໂຍ ຈ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຓ຺ຑິຕາ’ຕິ. **(໑)**

໔໓. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ທຸຏ຺ໂຐ ວາ ໂທສນ຺ຕໂຣ, ສທ຺ໂຘ ວາ ທຸຄ຺ຄຫິເຕນ[1]. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. **(໒)**

໔໔. “‘ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອຠາສິຕໍ ອລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ‘ຠາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນາຕິ ທີເປຕິ, ໂຍ ຈ ຠາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ‘ອຠາສິຕໍ ອລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນາຕິ ທີເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ.

‘ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ນາພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອຠາສິຕໍ ອລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ‘ອຠາສິຕໍ ອລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນາຕິ ທີເປຕິ, ໂຍ ຈ ຠາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ‘ຠາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນາຕິ ທີເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕໍ ນາພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ. **(໓)**

໔໕. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ, ‘ນີຕຕ຺ໂຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕຕິ ທີເປຕິ, ໂຍ ຈ ນີຕຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ‘ເນຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕຕິ ທີເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕໍ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. **(໔)**

໔໖. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕໍ ນາພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ, ‘ເນຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕຕິ ທີເປຕິ, ໂຍ ຈ ນີຕຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ‘ນີຕຕ຺ໂຖ ສຸຕ຺ຕນ຺ໂຕຕິ ທີເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຕຖາຄຕໍ ນາພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ. **(໕)**

໔໗. “ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຎ຺ຎຕຣາ ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ວາຕິ. ອປ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຄຕີນໍ ອຎ຺ຎຕຣາ ຄຕິ ປາຏິກງ຺ຂາ ເທວາ ວາ ມນຸສ຺ສາ ວາຕິ. **(໖)**

---

໑. ທຸຄ຺ຄຫີເຕນ (ສີ)

໔໘. "ມິຈຸຉາທິຍຸຖິກສຸສ, ກິກຸຂເວ, ທຸວິນຸນໍ ຄຕີນໍ ອລຸລຕຣາ ຄຕິ ປາຜິກງຂາ ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈຸຉານໂຍນີ ວາຕີ. (໗)

໔໙. "ສມຸມາທິຍຸຖິກສຸສ, ກິກຸຂເວ, ທຸວິນຸນໍ ຄຕີນໍ ອລຸລຕຣາ ຄຕິ ປາຜິກງຂາ ເທວາ ວາ ມນຸສຸສາ ວາຕີ. (໘)

໕໐. "ທຸສຸສີລສຸສ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ປຜິຄຸຄາຫາ ນິຣໂຍ ວາ ຕິຣຈຸຉານໂຍນີ ວາ. ສີລວໂຕ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ປຜິຄຸຄາຫາ ເທວາ ວາ ມນຸສຸສາ ວາຕີ[໑]. (໙)

໕໑. "ທຸວາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອຕຸຖວເສ ສມຸປສຸສມາໂນ ອຣລຸລວນປຕຸຖານີ[໔] ປນຸຕານິ ເສນາສນານິ ປຜິເສວາມິ. ກຕເມ ເທຸວ? ອຕຸຕໂນ ຈ ທິຍຸກຘມຸມສຸຂວິຫາຣໍ ສມຸປສຸສມາໂນ, ປຈຸຉິມລຸຈ ຊນຕໍ ອນຸກມຸປມາໂນ. ອິເມ ໂຂ ອຫໍ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ອຕຸຖວເສ ສມຸປສຸສມາໂນ ອຣລຸລວນປຕຸຖານີ ປນຸຕານິ ເສນາສນານິ ປຜິເສວາມີຕີ. (໑໐)

໕໒. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ວິຊຸຊາກາຄິຍາ. ກຕເມ ເທຸວ? ສມໂຖ ຈ ວິປສຸສນາ ຈ. ສມໂຖ, ກິກຸຂເວ, ກາວິໂຕ ກມຕຸຖ[໓] ມນຸໂກຕິ? ຈິຕຸຕໍ ກາວີຍຕີ. ຈິຕຸຕໍ ກາວິຕໍ ກມຕຸຖມນຸໂກຕິ? ໂຍ ຣາໂຄ ໂສ ປຫີຍຕີ. ວິປສຸສນາ, ກິກຸຂເວ, ກາວິຕາ ກມຕຸຖມນຸໂກຕິ? ປລຸລາ ກາວີຍຕີ. ປລຸລາ ກາວິຕາ ກມຕຸຖມນຸໂກຕິ? ຍາ ອວິຊຸຊາ ສາ ປຫີຍຕີ. ຣາຄຸປກຸກິລິຍຸຖໍ ວາ, ກິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕໍ ນ ວິມຸຈຸຈຕິ, ອວິຊຸຊຸປກຸກິລິຍຸຖາ ວາ ປລຸລາ ກາວີຍຕີ. ອິຕິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ, ອວິຊຸຊາວິຣາຄາ ປລຸລາວິມຸຕຸຕີຕີ. (໑໑)

ພາລວຄຸໂຄ ຕຕິໂຍ.

໔. ສມຈິຕຸຕວຄຸໂຄ

໕໓. "ອສປຸປຸຣິສກູມິລຸຈ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ເທເສສຸສາມິ ສປຸປຸຣິສກູມິລຸຈ. ຕໍ ສຸຕາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ. ກາສິສຸສາມີຕີ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ປຈຸຈສຸໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ,

---

໑. ເທໂວ ວາ ມນຸສຸໂສ ວາຕິ (ກ)
໓. ກິມຕຸຖ (ສຸຍາ, ກໍ), ກຕມຕຸຖ (ກ)
໔. ອຣລຸເລ ປວນປຕຸຖານີ (ສີ, ອິ)

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິ? ອສປ຺ປຸຣິໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອກຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ ອກຕເວທີ. ອສພ຺ຠິ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປຎ຺ຎາຕໍ ຍທິທໍ ອກຕຎ຺ຎຸຕາ ອກຕເວທິຕາ. ເກວລາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິ ຍທິທໍ ອກຕຎ຺ຎຸຕາ ອກຕເວທິຕາ. ສປ຺ປຸຣິໂສ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ ກຕເວທີ ສພ຺ຠິ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປຎ຺ຎາຕໍ ຍທິທໍ ກຕຎ຺ຎຸຕາ ກຕເວທິຕາ ເກວລາ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິສຠູມິ ຍທິທໍ ກຕຎ຺ຎຸຕາ ກຕເວທິຕາຕິ (໑)

໓໔. “ທ຺ວິນ຺ນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ມາຕຸ ຈ ປິຕຸ ຈ. ເອເກນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໍເສນ ມາຕຣໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍ, ເອເກນ ອໍເສນ ປິຕຣໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍ ວສ຺ສສຕາຍຸໂກ ວສ຺ສສຕຊີວີ ໂສ ຈ ເນສໍ ອຸຈ຺ຉາທນ-ປຣິມທ຺ທນນ຺ຫາປນສມ຺ພາຫເນນ. ເຕ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ມຸຕ຺ຕກຣີສໍ ຈເຊຍ຺ຍຸໍ. ນ ເຕ຺ວວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕໍ ວາ ໂຫຕິ ປຏິກຕໍ ວາ. ອິມິສ຺ສາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາປຖວິຍາ ປຫູຕຣຕ຺ຕຣຕນາຍ[1] ມາຕາປິຕໂຣ ອິສ຺ສຣາຘິປຈ຺ເຈ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ, ນ ເຕ຺ວວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕໍ ວາ ໂຫຕິ ປຏິກຕໍ ວາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ພຫຸກາຣາ[2], ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ປຸຕ຺ຕານໍ ອາປາທກາ ໂປສກາ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທສ຺ເສຕາໂຣ. ໂຍ ຈ ໂຂ , ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ອສ຺ສທ຺ເຘ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ, ທຸສ຺ສີເລ ສີລສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ, ມຈ຺ຉຣີ ຈາຄສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ, ທຸປ຺ປຎ຺ເຎ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ນິເວເສຕິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ກຕຎ຺ຈ ໂຫຕິ ປຏິກຕຎ຺ຈາຕີ[3]. (໒)

໓໕. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ໆເປໆ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກິໍວາທີ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິມກ຺ຂາຍີຕີ? “ກິຣິຍວາທີ ຈາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອກິຣິຍວາທີ ຈາຕິ. “ຍຖາກຖໍ ປນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ກິຣິຍວາທີ ຈ ອກິຣິຍວາທີ ຈາຕິ?

“ອກິຣິຍໍ ໂຂ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ, ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອກິຣິຍໍ ວທາມິ.

---

໑. ປຫູຕສຕ຺ຕຣຕນາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ຕິກນິປາເຕ ມຫາວຄ຺ເຄ ທສມສຸຕ຺ຕຏີກາຍໍ ທສ຺ສິຕປາຬິຍາ ສເມຕິ.

໒. ພຫູປກາຣາ (ກ)

໓. ປຏິກຕຎ຺ຈ ອຕິກຕຎ຺ຈາຕີ (ສີ, ອິ)

ກິຣິຍຎ຺ຈ ໂຂ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວທາມິ ກາຍສຸຈຣິຕສ຺ສ ວຈີສຸຈຣິຕສ຺ສ ມໂນສຸຈຣິຕສ຺ສ, ອເນກວິຫິຕານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ກິຣິຍໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກິຣິຍວາທີ ຈ ອກິຣິຍວາທີ ຈາຕິ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. (໓)

໓໖. ອຖ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກຕິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ໂລເກ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ, ກຕ຺ຖ ຈ ທານໍ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ? “ເທ຺ວ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ໂລເກ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ ເສໂຂ ຈ ອເສໂຂ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ເທ຺ວ ໂລເກ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍາ, ເອຕ຺ຖ ຈ ທານໍ ທາຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ[໑] ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ

“ເສໂຂ ອເສໂຂ ຈ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ,
ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຍຊມານານໍ ໂຫນ຺ຕິ;

ເຕ ອຸຊ຺ຊຸຠູຕາ[໔] ກາເຍນ, ວາຈາຍ ອຸທ ເຈຕສາ.
ເຂຕ຺ຕໍ ຕໍ ຍຊມານານໍ, ເອຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ. (໔)

໓໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາວຸໂສ ຠິກ຺ຂເວຕິ. “ອາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ “ອຊ຺ຊຕ຺ຕສໍໂຍຊນຎ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຸຄ຺ຄລໍ ເທເສສ຺ສາມິ ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນຎ຺ຈ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ “ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕສໍໂຍຊໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ, ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ

໑. ວຕ຺ວາ (ສີ, ອິ) ເອວມີທິເສສຸ ຐາເນສຸ. ໔. ອຸຊຸຠູຕາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວຊ຺ເຊສຸ ກາຍຫສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອລ຺ລຕຣໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອາຄາມີ ໂຫຕິ, ອາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອາວຸໂສ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕສໍໂຍຊໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຄາມີ ໂຫຕິ, ອາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ.

“ກຕໂມ ຈາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ນມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ກາຍຫສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ອລ຺ລຕຣໍ ສນ຺ຕໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອລ຺ລຕຣໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອນາຄາມີ ໂຫຕິ, ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ອນາຄາມີ ໂຫຕິ, ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ກາມານໍເຍວ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ກວານໍເຍວ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຫາກ຺ຂຍາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ໂລກກ຺ຂຍາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອລ຺ລຕຣໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອນາຄາມີ ໂຫຕິ, ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ, ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊໂນ ປຸຄ຺ຄໂລ ອນາຄາມີ ໂຫຕິ, ອນາຄນ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ສມຈິຕ຺ຕາ ເທວຕາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຜ຺ກໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕາ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ເອໂສ, ກນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ກິກ຺ຂູນໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສໍໂຍຊນລ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ເທເສຕິ ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນລ຺ຈ. ຫຜ຺ກາ, ກນ຺ເຕ, ປຣິສາ. ສາຘຸ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ກຄວາ ຕຸຕ຺ຫີກາເວນ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິລ຺ຊິຕໍ[1] ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິລ຺ເຊຍ຺ຍ ເອວເມວໍ ເຊຕວເນ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ

---

໑. ສມ຺ມິລ຺ຊິຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸເຂ ປາຕຸຣໂຫສິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎເຕ ອາສເນ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອິທ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສມ຺ພຫຸລາ ສມຈິຕ຺ຕາ ເທວຕາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ເອໂສ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ຠິກ຺ຂູນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕສໍໂຍຊນຎ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ເທເສຕິ ພຫິທ຺ຘາສໍໂຍຊນຎ຺ຈ. ຫຏ຺ຐາ, ຠນ຺ເຕ, ປຣິສາ. ສາຘຸ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເຍນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ’ຕິ. ຕາ ໂຂ ປນ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເທວຕາ ທສປິ ຫຸຕ຺ວາ ວີສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ຕິໍສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ສຏ຺ຐິປິ ຫຸຕ຺ວາ ອາຣຄ຺ຄໂກຏິນິຕ຺ຕຸທນມຕ຺ເຕປິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ນ ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕີ[1]. ສິຍາ ໂຂ ປນ[4], ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອວມສ຺ສ ‘ຕຕ຺ຖ ນູນ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາວິຕໍ ເຍນ ຕາ ເທວຕາ ທສປິ ຫຸຕ຺ວາ ວີສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ຕິໍສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຫຸຕ຺ວາ ສຏ຺ຐິປິ ຫຸຕ຺ວາ ອາຣຄ຺ຄໂກຏິນິຕ຺ຕຸທນມຕ຺ເຕປິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ນ ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕີ’ຕິ. ນ ໂຂ ປເນຕໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອິເຘວ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຕາສໍ ເທວຕານໍ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາວິຕໍ, ເຍນ ຕາ ເທວຕາ ທສປິ ຫຸຕ຺ວາ ໆເປໆ ນ ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ ຠວິສ຺ສາມ ສນ຺ຕມານສາ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ‘ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິຍານຎ຺ຫິ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສນ຺ຕມານສານໍ ສນ຺ຕໍເຍວ ກາຍກມ຺ມໍ ຠວິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕໍ ວຈີກມ຺ມໍ ສນ຺ຕໍ ມໂນກມ຺ມໍ. ສນ຺ຕໍເຍວ ອຸປຫາຣໍ ອຸປຫຣິສ຺ສາມ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສູ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ອນສ຺ສຸໍ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເຍ ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ນາສ຺ໂສສຸນ຺ຕິ
(໔)

໕໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ວຣຓາຍໍ ວິຫຣຕິ ກທ຺ທສາຣິຕີເຣ[5]. ອຖ ໂຂ ອາຣາມທຓ຺ໂຑ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ສທ຺ຘິໍ

---

໑. ພ຺ຍາພາເຘນ຺ຕີຕິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ໔. ປນ ເຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໕. ກທ຺ທມທຫຕີເຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຣາມທຓ຺ໂຑ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈ “ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ຂຕ຺ຕິຍາປິ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຄຫປຕິກາປິ ຄຫປຕິເກຫິ ວິວທນ຺ຕີຕິ? “ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘ[1]ປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານເຫຕຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຂຕ຺ຕິຍາປິ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຄຫປຕິກາປິ ຄຫປຕິເກຫິ ວິວທນ຺ຕີຕິ.

“ໂກ ປນ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ສມຓາປິ ສມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕີຕິ? “ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານເຫຕຸ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສມຓາປິ ສມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕີຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ໂກຈິ ໂລກສ຺ມິໍ ໂຍ ອິມຎ຺ເຈວ ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ອິມຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂລກສ຺ມິໍ ໂຍ ອິມຎ຺ເຈວ ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ອິມຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ.

“ໂກ ປນ ໂສ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ໂລກສ຺ມິໍ ໂຍ ອິມຎ຺ເຈ ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ອິມຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ? “ອຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຣຕ຺ຖິເມສຸ ຊນປເທສຸ ສາວຕ຺ຖີ ນາມ ນຄຣໍ. ຕຕ຺ຖ ໂສ ພຄວາ ເອຕຣຫິ ວິຫຣຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ. ໂສ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພຄວາ ອິມຎ຺ເຈວ ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ອິມຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຌສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຣາມທຓ຺ໂຑ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓໍ ຊາຓຸມຓ຺ຑລໍ ປຐວິຍໍ ນິຫນ຺ຕ຺ວາ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ,

---

໑. ກາມຣາຄວິນິເວສວິນິພທ຺ຘ... (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

“ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ໂຍ ຫິ ໂສ ຠຄວາ ອິມຎ຺ເຈວ ກາມຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຊສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ອິມຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຣາຄາຠິນິເວສວິນິພນ຺ຘປລິເຄຘປຣິຍຸຏ຺ຐານຊ຺ໂຊສານໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕຕິ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ, ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ກຈ຺ຈາເນນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ຕໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. (ຝ)

ໞ໙. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ມຘຸຣາຍໍ ວິຫຣຕິ ຄຸນ຺ທາວເນ. ອຖ ໂຂ ກນ຺ທຣາຍໂນ[1] ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກຈ຺ຈາເນນ ສທ຺ຘິໍ ຯເປຯ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ກນ຺ທຣາຍໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາກຈ຺ຈານໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ‘ນ ສມໂຓ ກຈ຺ຈາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຊິຓ຺ເຓ ວຸທ຺ເຘ ມຫລ຺ລເກ ອທ຺ຘຄເຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ອຠິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕີ’ຕິ. ຕຍິທໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ຕເຖວ? ນ ຫິ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຊິຓ຺ເຓ ວຸທ຺ເຘ ມຫລ຺ລເກ ອທ຺ຘຄເຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ອຠິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕິ. ຕຍິທໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ, ນ ສມ຺ປນ຺ນເມວາຕິ.

“ອຕ຺ຖິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ວຸທ຺ຘຠູມິ ຈ ອກ຺ຂາຕາ ທຫຣຠູມິ ຈ. ວຸທ຺ໂຘ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຫຕິ ອາສີຕິໂກ ວາ ນາວຸຕິໂກ ວາ ວສ຺ສສຕິໂກ ວາ ຊາຕິຍາ, ໂສ ຈ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ກາມມຊ຺ຊາວສຕິ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິຑຍ຺ຫຕິ ກາມວິຕກ຺ເກຫິ ຂຊ຺ຊຕິ ກາມປຣິເຍສນາຍ ອຸສ຺ສຸໂກ. ອຖ ໂຂ ໂສ ພາໂລ ນ ເຖໂຣຕ຺ເວວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ທຫໂຣ ເຈປິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂຫຕິ ຍຸວາ ສຸສຸກາຬເກໂສ ຠທ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຖເມນ ວຍສາ. ໂສ ຈ ນ ກາເມ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ ນ ກາມມຊ຺ຊາວສຕິ,

---

໑. ກຓ຺ທຣາຍໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ນ ກາມປຣິຬາເຫນ ປຣິທຍ຺ຫຕິ, ນ ກາມວິຕກ຺ເກຫິ ຂຊ຺ຊຕິ, ນ ກາມປຣິເຍສນາຍ ອຸສ຺ສຸໂກ. ອຖ ໂຂ ໂສ ປຓ຺ຑິໂຕ ເຖໂຣເຕ຺ວວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກນ຺ທຣາຍໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ທຫຣານໍ ສຕໍ[໑] ຠິກ຺ຂູນໍ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ "ວຸທ຺ຘາ ຠວນ຺ໂຕ, ວຸທ຺ຘຠູມິຍໍ ຐິຕາ. ທຫຣາ ມຍໍ, ທຫຣຠູມິຍໍ ຐິຕາຕິ.

"ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ກຈ຺ຈານ ຯເປຯ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ກຈ຺ຈາໂນ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. (໗)

໔໐. "ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ໂຈຣາ ພລວນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕິ, ຣາຊາໂນ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸພ຺ພລາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ຣຎ຺ໂຎ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ ອຕິຍາຕຸໍ ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ວາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມ ວາ ຊນປເທ ອນຸສຎ຺ຎາຕຸໍ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການມ຺ປິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ ອຕິຍາຕຸໍ ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ວາ ພາຫິຣານິ ວາ ກມ຺ມນ຺ຕານິ ປຏິເວກ຺ຂິຕຸໍ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ປາປຠິກ຺ຂູ ພລວນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕິ, ເປສລາ ຠິກ຺ຂູ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸພ຺ພລາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ເປສລາ ຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາວ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ສງ຺ກາສຍນ຺ຕິ[໒] ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມ ວາ ຊນປເທ ອຈ຺ຉນ຺ຕິ[໓]. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຫຕິ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ.

"ຍສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ຣາຊາໂນ ພລວນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕິ, ໂຈຣາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸພ຺ພລາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ຣຎ຺ໂຎ ຜາສຸ ໂຫຕິ ອຕິຍາຕຸໍ ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ວາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິເມ ວາ ຊນປເທ ອນຸສຎ຺ຎາຕຸໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການມ຺ປິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຜາສຸ ໂຫຕິ ອຕິຍາຕຸໍ ວາ ນິຍ຺ຍາຕຸໍ ວາ ພາຫິຣານິ ວາ ກມ຺ມນ຺ຕານິ ປຏິເວກ຺ຂິຕຸໍ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ເປສລາ ຠິກ຺ຂູ ພລວນ຺ໂຕ ໂຫນ຺ຕິ, ປາປຠິກ຺ຂູ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸພ຺ພລາ ໂຫນ຺ຕິ. ຕສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ປາປຠິກ຺ຂູ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາວ ສງ຺ຆມຊ຺ເຊ ສງ຺ກາສຍນ຺ຕິ, ເຍນ ວາ ປນ ເຕນ ປກ຺ກມນ຺ຕິ[໔]. ຕຍິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຫຕິ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. (໘)

---

໑. ສຸທໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)
໒. ສງ຺ກມ຺ມ ຊາຍນ຺ຕິ (ກ), ສຎ຺ຊາຍນ຺ຕິ (ສີ-ອຏ຺)
໓. ຠຊນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)
໔. ປປຕນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໔໑. "ທ຺ວິນ຺ນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິໍ ນ ວຓ຺ເຓມິ, ຄິຫິສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ. ຄິຫີ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕາຘິກຣຓເຫຕຸ ນ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລໍ.

"ທ຺ວິນ຺ນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໍ ວຓ຺ເຓມິ, ຄິຫິສ຺ສ ວາ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວາ. ຄິຫີ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ໂນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕາຘິກຣຓເຫຕຸ ອາຣາຘໂກ ໂຫຕິ ຎາຍໍ ຘມ຺ມໍ ກຸສລນ຺ຕິ. (໙)

໔໒. "ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ທຸຄ຺ຄຫິເຕຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ປຕິຣູປເກຫິ ອຕ຺ຖຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ປຏິພາຫນ຺ຕິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ພຫຸຊນາຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ນາ ພຫຸຊນາສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ພຫຸຎ຺ຈ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວນ຺ຕິ, ເຕ ຈິມໍ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອນ຺ຕຣຘາເປນ຺ຕິ.

"ເຍ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ສຸຄ຺ຄຫິເຕຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ປຕິຣູປເກຫິ ອຕ຺ຖຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸໂລເມນ຺ຕິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ນາ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ພຫຸຎ຺ຈ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວນ຺ຕິ, ເຕ ຈິມໍ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ຐເປນ຺ຕີຕິ. (໑໐)

ສມຈິຕ຺ຕວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

໕. ປຣິສວຄ຺ໂຄ

໔໓. "ທ຺ເວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ທ຺ເວ? ອຸຕ຺ຕານາ ຈ ປຣິສາ ຄມ຺ຠີຣາ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຕ຺ຕານາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ອຸທ຺ຘຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸນ຺ນຬາ ຈປລາ ມຸຂຣາ ວິກິຓ຺ຓວາຈາ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕີ ອສມ຺ປຊານາ ອສມາຫິຕາ ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ປາກຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຕ຺ຕານາ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄມ຺ຠີຣາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ອນຸທ຺ຘຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸນ຺ນຬາ ອຈປລາ ອມຸຂຣາ ອວິກິຓ຺ຓວາຈາ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕີ ສມ຺ປຊານາ ສມາຫິຕາ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ,

ຠິກ຺ຂເວ, ຄມ຺ຠີຣາ ປຣິສາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ຄມ຺ຠີຣາ ປຣິສາຕິ. (໑)

໔໔. "ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ວຄ຺ຄາ ຈ ປຣິສາ ສມຄ຺ຄາ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຄ຺ຄາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຄ຺ຄາ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາຕິ. (໒)

໔໕. "ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອນຄ຺ຄວຕີ ຈ ປຣິສາ ອຄ຺ຄວຕີ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ພາຫຸລິກາ[1] ໂຫນ຺ຕິ ສາຖລິກາ, ໂອກ຺ກມເນ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ປວິເວເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠນ຺ຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ເຕສໍ ປຈ຺ຉິມາ ຊນຕາ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ສາປິ ໂຫຕິ ພາຫຸລິກາ ສາຖລິກາ, ໂອກ຺ກມເນ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ປວິເວເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ນ ພາຫຸລິກາ ໂຫນ຺ຕິ ນ ສາຖລິກາ, ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ, ປວິເວເກ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠນ຺ຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ເຕສໍ ປຈ຺ຉິມາ ຊນຕາ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ສາປິ ໂຫຕິ ນ ພາຫຸລິກາ ນ ສາຖລິກາ, ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ, ປວິເວເກ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ.

---

໑. ພາຫຸລ຺ລິກາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາຕິ. **(໓)**

໔໖. “ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອນຣິຍາ ຈ ປຣິສາ ອຣິຍາ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຣິຍາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຣິຍາ ປຣິສາ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາ ປຣິສາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ອຣິຍາ ປຣິສາຕິ. **(໔)**

໔໗. “ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ປຣິສາກສໂຏ ຈ ປຣິສາມຓ຺ໂຑ ຈ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາກສໂຏ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາກສໂຏ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາມຓ຺ໂຑ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາມຓ຺ໂຑ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ປຣິສາມຓ຺ໂຑຕິ **(໕)**

໔໘. “ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ, ປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ເຍ ເຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ຕຖາຄຕຠາສິຕາ ຄມ຺ຠີຣາ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຖາ

ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສຸຎ຺ຎຕາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ເຕສຸ ຠຎ຺ຎມາເນສຸ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ ນ ຈ ເຕ ຘມ຺ເມ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ກວິຕາ[1] ກາເວຍ຺ຍາ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຣາ ຈິຕ຺ຕພ຺ຍຎ຺ຊນາ ພາຫິຣກາ ສາວກຠາສິຕາ ເຕສຸ ຠຎ຺ຎມາເນສຸ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ ເຕ ຘມ຺ເມ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ, ເຕ ຈ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ນ ເຈວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຏິປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ນ ຈ ປຏິວິຈຣນ຺ຕິ ‘ອິທໍ ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ’ຕິ? ເຕ ອວິວຏຎ຺ເຈວ ນ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຎ຺ຈ ນ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຏ຺ຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ນ ປຏິວິໂນເທນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນ ປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ເຍ ເຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ກວິຕາ ກາເວຍ຺ຍາ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຣາ ຈິຕ຺ຕພ຺ຍຎ຺ຊນາ ພາຫິຣກາ ສາວກຠາສິຕາ ເຕສຸ ຠຎ຺ຎມາເນສຸ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ, ນ ຈ ເຕ ຘມ຺ເມ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ເຍ ປນ ເຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ຕຖາຄຕຠາສິຕາ ຄມ຺ຠີຣາ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຖາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສຸຎ຺ຎຕາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ເຕສຸ ຠຎ຺ຎມາເນສຸ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ, ເຕ ຈ ຘມ຺ເມ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ ປຣິຍາປຸຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ເຕ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຏິປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຏິວິຈຣນ຺ຕິ ‘ອິທໍ ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ’ຕິ? ເຕ ອວິວຏຎ຺ເຈວ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຏ຺ຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປຏິວິໂນເທນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ປຏິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ ປຣິສາ ໂນໂອກ຺ກາຈິຕວິນີຕາຕິ. (໘)

໔໙. “ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສຄຣຸ ປຣິສາ ໂນສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ປຣິສາ ໂນອາມິສຄຣຸ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາມິສຄຣຸ ປຣິສາ ໂນສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຄິຫີນໍ ໂອທາຕວສນານໍ ສມ຺ມຸຂາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ ‘ອສຸໂກ ຠິກ຺ຂຸ

໑. ກວິກຕາ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ກາຍສກ຺ຂີ, ອສຸໂກ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ຘມ຺ມານຸສາຣີ, ອສຸໂກ ສທ຺ຘານຸສາຣີ, ອສຸໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ອສຸໂກ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ’ຕິ. ເຕ ເຕນ ລາຠໍ ລຠນ຺ຕິ. ເຕ ຕໍ ລາຠໍ ລຠິຕ຺ວາ ຄຖິຕາ[1] ມຸຈ຺ຉິຕາ ອຊ຺ໂຌປນ຺ນາ[2] ອນາທີນວທສ຺ສາວິໂນ ອນິສ຺ສຣຓປຎ຺ຎາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາມິສຄຣຸ ປຣິສາ ໂນສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ປຣິສາ ໂນອາມິສຄຣຸ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຄິຫີນໍ ໂອທາຕວສນານໍ ສມ຺ມຸຂາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ນ ຠາສນ຺ຕິ ‘ອສຸໂກ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ກາຍສກ຺ຂີ, ອສຸໂກ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ, ອສຸໂກ ຘມ຺ມານຸສ຺ສາຣີ, ອສຸໂກ ສທ຺ຘານຸສາຣີ, ອສຸໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ, ອສຸໂກ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ’ຕິ. ເຕ ເຕນ ລາຠໍ ລຠນ຺ຕິ. ເຕ ຕໍ ລາຠໍ ລຠິຕ຺ວາ ອຄຖິຕາ ອມຸຈ຺ຉິຕາ ອນຊ຺ໂຌສນ຺ນາ ອາທີນວທສ຺ສາວິໂນ ນິສ຺ສຣຓປຎ຺ຎາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ປຣິສາ ໂນອາມິສຄຣຸ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ປຣິສາ ໂນອາມິສຄຣູຕິ. (໙)

໕໐. “ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ວິສມາ ຈ ປຣິສາ ສມາ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິສມາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ອຘມ຺ມກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຘມ຺ມກມ຺ມານິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອວິນຍກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິນຍກມ຺ມານິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຘມ຺ມກມ຺ມານິ ທິປ຺ປນ຺ຕິ ຘມ຺ມກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ, ອວິນຍກມ຺ມານິ ທິປ຺ປນ຺ຕິ ວິນຍກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິສມາ ປຣິສາ. ( )[3]

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມາ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຘມ຺ມກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘມ຺ມກມ຺ມານິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິນຍກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອວິນຍກມ຺ມານິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຘມ຺ມກມ຺ມານິ ທິປ຺ປນ຺ຕິ ອຘມ຺ມກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ, ວິນຍກມ຺ມານິ ທິປ຺ປນ຺ຕິ ອວິນຍກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ

---

໑. ຄຘິຕາ (ກ)

໒. ອຊ຺ໂຌສານາ (ກ), ອນຊ຺ໂຌປນ຺ນາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ) ຕິກນິປາເຕ ກຸສິນາຣວຄ຺ເຄ ປຐມສຸຕ຺ຕຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

໓. (ວິສມຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິສາຍ ອຘມ຺ມກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ,... ວິນຍກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ.) (ສີ, ອີ)

ຠິກ຺ຂເວ ສມາ ປຣິສາ. ( )[໑] ອິມາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ສມາ ປຣິສາຕິ. (໘)

໕໑. "ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອຘມ຺ມິກາ ຈ ປຣິສາ ຘມ຺ມິກາ ຈ ປຣິສາ ຯເປຯ ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມິກາ ປຣິສາຕິ. (໙)

໕໒. "ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອຘມ຺ມວາທິນີ ຈ ປຣິສາ ຘມ຺ມວາທິນີ ຈ ປຣິສາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘມ຺ມວາທິນີ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ອຘິກຣຓໍ ອາທິຍນ຺ຕິ ຘມ຺ມິກໍ ວາ ອຘມ຺ມິກໍ ວາ. ເຕ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ນ ເຈວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ ນ ຈ ສຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຈ ນິຌ຺ຌາເປນ຺ຕິ ນ ຈ ນິຌ຺ຌຕ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕ ອສຎ຺ຎຕ຺ຕິພລາ ອນິຌ຺ຌຕ຺ຕິພລາ ອປ຺ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມນ຺ຕິໂນ ຕເມວ ອຘິກຣຓໍ ຖາມສາ ປຣາມາສາ[໒] ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘມ຺ມວາທິນີ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມວາທິນີ ປຣິສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ອຘິກຣຓໍ ອາທິຍນ຺ຕິ ຘມ຺ມິກໍ ວາ ອຘມ຺ມິກໍ ວາ. ເຕ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ອາທິຍິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຎ຺ຎາເປນ຺ຕິ ເຈວ ສຎ຺ຎຕ຺ຕິຎ຺ຈ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ນິຌ຺ຌາເປນ຺ຕິ ເຈວ ນິຌ຺ຌຕ຺ຕິຎ຺ຈ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕສຎ຺ຎຕ຺ຕິພລາ ນິຌ຺ຌຕ຺ຕິພລາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄມນ຺ຕິໂນ, ນ ຕເມວ ອຘິກຣຓໍ ຖາມສາ ປຣາມາສາ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕິ 'ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມວາທິນີ ປຣິສາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຣິສາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມວາທິນີ ປຣິສາຕິ. (໑໐)

ປຣິສວຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອຸຕ຺ຕານາ ວຄ຺ຄາ ອຄ຺ຄວຕີ, ອຣິຍາ ກສໂຏ ຈ ປຎ຺ຈໂມ;
ໂອກ຺ກາຈິຕອາມິສຎ຺ເຈວ, ວິສມາ ອຘມ຺ມາຘມ຺ມິເຍນ ຈາຕິ.

ປຖໂມ ປຓ຺ຓາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

໑. (ສມຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມກມ຺ມານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ,... ອວິນຍກມ຺ມານິ ນ ທິປ຺ປນ຺ຕິ.) (ສີ, ອິ)

໒. ປຣາມສ຺ສ (ສີ, ອິ)

໔. ທຸຕິຍປຕ຺ຕາສກໍ

(໖) ໑. ປຸຄ຺ຄລວຄ຺ໂຄ

໕໓. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ປຸຄ຺ຄລາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຕຖາຄໂຕ ຈ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ຣາຊາ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ປຸຄ຺ຄລາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. (໑)

໕໔. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ປຸຄ຺ຄລາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຈ຺ฉริยມນຸສ຺ສາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຕຖາຄໂຕ ຈ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ຣາຊາ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ປຸຄ຺ຄລາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຈ຺ฉริยມນຸສ຺ສາຕິ. (໒)

໕໕. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ภิกฺขเว, ປຸຄ຺ຄລານໍ ກາລກິຣິຍາ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຸຕປ຺ປາ ໂຫຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ຕຖາຄຕສ຺ສ ຈ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ, ຣຄ຺ໂຍ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ. ອິເມສໍ ໂຂ, ภิกฺขเว, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກາລກິຣິຍາ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຸຕປ຺ປາ ໂຫຕີຕິ. (໓)

໕໖. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ຖູປາຣຫາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຕຖາຄໂຕ ຈ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ຣາຊາ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ຖູປາຣຫາຕິ. (໔)

໕໗. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ພຸທ຺ທາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຕຖາຄໂຕ ຈ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂທ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ພຸທ຺ທາຕິ. (໕)

໕໘. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ภิกฺขุ ຈ ຂີณาສໂວ, ຫຕ຺ຖາຊານີໂຍ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕີຕິ. (໖)

໕໙. “ເທ຺ວເມ, ภิกฺขเว, ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ภิกฺขุ ຈ ຂີณาສໂວ, ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ภิกฺขเว, ເທ຺ວ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕີຕິ. (໗)

໗໐. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຠິກ຺ຂຸ ຈ ຂີຓາສໂວ, ສີໂຫ ຈ ມິຄຣາຊາ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອສນິຍາ ຜລນ຺ຕິຍາ ນ ສນ຺ຕສນ຺ຕີຕິ. (໘)

໗໑. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມານາ ກິໍປຸຣິສາ ມານຸສີ ວາຈໍ ນ ຠາສນ຺ຕິ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ມາ ຈ ມຸສາ ຠຓິມ຺ຫາ, ມາ ຈ ປຣໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂິມ຺ຫາຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມານາ ກິໍປຸຣິສາ ມານຸສີ ວາຈໍ ນ ຠາສນ຺ຕີຕິ. (໙)

໗໒. "ທ຺ວິນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິຕ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິວາໂນ ມາຕຸຄາໂມ ກາລໍ ກໂຣຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ເມຖຸນສມາປຕ຺ຕິຍາ ຈ ວິຊາຍນສ຺ສ ຈ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕິຕ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິວາໂນ ມາຕຸຄາໂມ ກາລໍ ກໂຣຕີຕິ. (໑໐)

໗໓. "ອສນ຺ຕສນ຺ນິວາສຎ຺ຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ສນ຺ຕສນ຺ນິວາສຎ຺ຈ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສນ຺ຕສນ຺ນິວາໂສ ໂຫຕິ, ກຖຎ຺ຈ ອສນ຺ໂຕ ສນ຺ນິວສນ຺ຕິ. ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ເຖຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເຖໂຣປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ, ມຊ຺ຌິໂມປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ, ນໂວປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ; ເຖຣມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ, ມຊ຺ຌິມມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ, ນວມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ. ເຖໂຣ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ອຫິຕານຸກມ຺ປີ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ໂນ ຫິຕານຸກມ຺ປີ, ໂນຕິ ນໍ ວເທຍ຺ຍໍ ວິເຫເຖຍ຺ຍໍ[1] ປສ຺ສມ຺ປິສ຺ສ ນປ຺ປຏິກເຣຍ຺ຍໍ. ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ອຫິຕານຸກມ຺ປີ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ໂນ ຫິຕານຸກມ຺ປີ, ໂນຕິ ນໍ ວເທຍ຺ຍໍ ວິເຫເຖຍ຺ຍໍ ປສ຺ສມ຺ປິສ຺ສ ນປ຺ປຏິກເຣຍ຺ຍໍ'. ມຊ຺ຌິມສ຺ສປິ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ນວສ຺ສປິ ຠິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເຖໂຣປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ, ມຊ຺ຌິໂມປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ, ນໂວປິ ມໍ ນ ວເທຍ຺ຍ; ເຖຣມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ, ມຊ຺ຌິມມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ, ນວມ຺ປາຫໍ ນ ວເທຍ຺ຍໍ. ເຖໂຣ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ອຫິຕານຸກມ຺ປີ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ໂນ ຫິຕານຸກມ຺ປີ ໂນຕິ ນໍ ວເທຍ຺ຍໍ ວິເຫເຖຍ຺ຍໍ ປສ຺ສມ຺ປິສ຺ສ ນປ຺ປຏິກເຣຍ຺ຍໍ. ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ ມໍ ວເທຍ຺ຍ,

[1] ວິເຫເສຍ຺ຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຫິຕານຸກມຸປີ ມໍ ວເທຍຸຍ ໂນ ຫິຕານຸກມຸປີ, ໂນຕິ ນໍ ວເທຍຸຍໍ ວິເຫເຖຍຸຍໍ ປສຸສມຸປິສຸສ ນປຸປຜິກເຣຍຸຍໍ'. ເອວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອສນຸຕສນຸນິວາໂສ ໂຫຕິ, ເອວລຸຈ ອສນຸໂຕ ສນຸນິວສນຸຕິ.

"ກຖລຸຈ, ກິກຸຂເວ, ສນຸຕສນຸນິວາໂສ ໂຫຕິ, ກຖລຸຈ ສນຸໂຕ ສນຸນິວສນຸຕິ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເຖຣສຸສ ກິກຸຂໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເຖໂຣປີ ມໍ ວເທຍຸຍ, ມຊຸຊິໂມປີ ມໍ ວເທຍຸຍ, ນໂວປີ ມໍ ວເທຍຸຍ; ເຖຣມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ, ມຊຸຊິມມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ, ນວມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ. ເຖໂຣ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຫິຕານຸກມຸປີ ມໍ ວເທຍຸຍ ໂນ ອຫິຕານຸກມຸປີ, ສາຊູຕິ ນໍ ວເທຍຸຍໍ ນ ນໍ ວິເຫເຖຍຸຍໍ ປສຸສມຸປິສຸສ ປຜິກເຣຍຸຍໍ. ມຊຸຊິໂມ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຫິຕານຸກມຸປີ ມໍ ວເທຍຸຍ ໂນ ອຫິຕານຸກມຸປີ, ສາຊູຕິ ນໍ ວເທຍຸຍໍ ນ ນໍ ວິເຫເຖຍຸຍໍ ປສຸສມຸປິສຸສ ປຜິກເຣຍຸຍໍ'. ມຊຸຊິມສຸສປິ ກິກຸຂໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ນວສຸສປິ ກິກຸຂໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເຖໂຣປີ ມໍ ວເທຍຸຍ, ມຊຸຊິໂມປີ ມໍ ວເທຍຸຍ, ນໂວປີ ມໍ ວເທຍຸຍ; ເຖຣມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ, ມຊຸຊິມມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ, ນວມຸປາຫໍ ວເທຍຸຍໍ. ເຖໂຣ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຫິຕານຸກມຸປີ ມໍ ວເທຍຸຍ ໂນ ອຫິຕານຸກມຸປີ, ສາຊູຕິ ນໍ ວເທຍຸຍໍ ນ ນໍ ວິເຫເຖຍຸຍໍ ປສຸສມຸປິສຸສ ປຜິກເຣຍຸຍໍ. ມຊຸຊິໂມ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ ມໍ ວເທຍຸຍ ຫິຕານຸກມຸປີ ມໍ ວເທຍຸຍ ໂນ ອຫິຕານຸກມຸປີ, ສາຊູຕິ ນໍ ວເທຍຸຍໍ ນ ນໍ ວິເຫເຖຍຸຍໍ ປສຸສມຸປິສຸສ ປຜິກເຣຍຸຍໍ'. ເອວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ສນຸຕສນຸນິວາໂສ ໂຫຕິ, ເອວລຸຈ ສນຸໂຕ ສນຸນິວສນຸຕີຕິ. (໑໑)

໖໘. "ຍສຸມິໍ, ກິກຸຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອຸກໂຕ ວຈີສໍສາໂຣ ທິຏຸຖິປຬາໂສ ເຈຕໂສ ອາ຃າໂຕ ອປຸປຈຸຈໂຍ ອນກິຣທຸຘີ ອຊຸຊຕຸຕໍ ອວູປສນຸຕໍ ໂຫຕິ, ຕສຸເມຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຜິກງຸຂໍ 'ທີ຃ຕຸຕາຍ ຂຣຕຸຕາຍ ວາຣຕຸຕາຍ ສໍວຕຸຕິສຸສຕິ, ກິກຸຂູ ຈ ນ ຜາສຸໍ[1] ວິຫຣິສຸສນຸຕິ'. ຍສຸມິລຸຈ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອຘິກຣເຓ ອຸກໂຕ ວຈີສໍສາໂຣ ທິຏຸຖິປຬາໂສ ເຈຕໂສ ອາ຃າໂຕ ອປຸປຈຸຈໂຍ ອນກິຣທຸຘີ ອຊຸຊຕຸຕໍ ສຸວູປສນຸຕໍ ໂຫຕິ, ຕສຸເມຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອຘິກຣເຓ ປາຜິກງຸຂໍ 'ນ ທີ຃ຕຸຕາຍ ຂຣຕຸຕາຍ ວາຣຕຸຕາຍ ສໍວຕຸຕິສຸສຕິ, ກິກຸຂູ ຈ ຜາສຸໍ ວິຫຣິສຸສນຸຕີ'ຕິ. (໑໒)

ປຸຄຸຄລວຄຸໂຄ ປຖໂມ.

---

໑. ຜາສຸ (ກ)

(໗) ໔. ສຸຂວຄ຺ໂຄ

໖໕. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ຄິຫິສຸຂຎ຺ຈ ປພ຺ພຊິຕສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ປພ຺ພຊິຕສຸຂນ຺ຕິ. (໑)

໖໖. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ກາມສຸຂຎ຺ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ເນກ຺ຂມ຺ມຂນ຺ຕິ. (໒)

໖໗. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ອຸປຘິສຸຂຎ຺ຈ ນິຣຸປຘິສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ນິຣຸປຘິສຸຂນ຺ຕິ. (໓)

໖໘. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ສາສວສຸຂຎ຺ຈ ອນາສວສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ອນາສວສຸຂນ຺ຕິ. (໔)

໖໙. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ສາມິສຎ຺ຈ ສຸຂໍ ນິຣາມິສຎ຺ຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ນິຣາມິສໍ ສຸຂນ຺ຕິ. (໕)

໗໐. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ອຣິຍສຸຂຎ຺ຈ ອນຣິຍສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ອຣິຍສຸຂນ຺ຕິ. (໖)

໗໑. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ກາຍິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ ເຈຕສິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ເຈຕສິກໍ ສຸຂນ຺ຕິ. (໗)

໗໒. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ສປ຺ປີຕິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ ນິປ຺ປີຕິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ນິປ຺ປີຕິກໍ ສຸຂນ຺ຕິ. (໘)

໗໓. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ສາຕສຸຂຎ຺ຈ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ອຸເປກ຺ຂາສຸຂນ຺ຕິ. (໙)

ໆ໘. "ເທຸວມານິ, ຫິກຸຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທຸວ? ສມາຘິສຸຂຌຸຈ ອສມາຘິສຸຂຌຸຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຫິກຸຂເວ, ເທຸວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄຸຄໍ, ຫິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ສມາຘິສຸຂນຸຕິ. (໑໐)

ໆ໕. "ເທຸວມານິ, ຫິກຸຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທຸວ? ສປຸປີຕິກາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ ນິປຸປີຕິກາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຫິກຸຂເວ, ເທຸວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄຸຄໍ, ຫິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ນິປຸປີຕິກາຣມຸມຓໍ ສຸຂນຸຕິ. (໑໑)

ໆ໖. "ເທຸວມານິ, ຫິກຸຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທຸວ? ສາຕາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ ອຸເປກຸຂາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຫິກຸຂເວ, ເທຸວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄຸຄໍ, ຫິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ອຸເປກຸຂາຣມຸມຓໍ ສຸຂນຸຕິ. (໑໔)

ໆໆ. "ເທຸວມານິ, ຫິກຸຂເວ, ສຸຂານິ. ກຕມານິ ເທຸວ? ຣູປາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ ອຣູປາຣມຸມຓຌຸຈ ສຸຂໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຫິກຸຂເວ, ເທຸວ ສຸຂານິ. ເອຕທຄຸຄໍ, ຫິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ສຸຂານໍ ຍທິທໍ ອຣູປາຣມຸມຓໍ ສຸຂນຸຕິ. (໑໓)

ສຸຂວຄຸໂຄ ທຸຕິໂຍ.

(໗) ໓. ສນິມິຕຸຕວຄຸໂຄ

ໆ໗. "ສນິມິຕຸຕາ, ຫິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ, ໂນ ອນິມິຕຸຕາ. ຕສຸເສວ ນິມິຕຸຕສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໑)

ໆ໙. "ສນິທານາ, ຫິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ, ໂນ ອນິທານາ. ຕສຸເສວ ນິທານສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໔)

໗໐. "ສເຫຕຸກາ, ຫິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ, ໂນ ອເຫຕຸກາ. ຕສຸເສວ ເຫຕຸສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໓)

໗໑. "ສສງຸຂາຣາ, ຫິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ, ໂນ ອສງຸຂາຣາ. ເຕສໍເຍວ ສງຸຂາຣານໍ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໘)

໕໔. "ສປຸປຈຸຈຍາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອປຸປຈຸຈຍາ. ຕສຸເສວ ປຈຸຈຍສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໕)

໕໕. "ສຣູປາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອຣູປາ. ຕສຸເສວ ຣູປສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໖)

໕໖. "ສເວທນາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອເວທນາ. ຕສຸສາເຍວ ເວທນາຍ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໗)

໕໗. "ສສຍຸຍາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອສຍຸຍາ. ຕສຸສາເຍວ ສຍຸຍາຍ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໘)

໕໘. "ສວິຍຸຍາຕາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອວິຍຸຍາຕາ. ຕສຸເສວ ວິຍຸຍາຕສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໙)

໕໗. "ສງຸຂຕາຣມຸມຕາ, ກິກຸຂເວ, ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ, ໂນ ອສງຸຂຕາຣມຸມຕາ. ຕສຸເສວ ສງຸຂຕສຸສ ປຫານາ ເອວໍ ເຕ ປາປກາ ອກຸສລາ ຊມຸມາ ນ ໂຫນຸຕີຕິ. (໑໐)

ສນິມິຕຸຕວຄຸໂຄ ຕຕິໂຍ.

(໙) ໔. ຊມຸມວຄຸໂຄ

໕໙. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຊມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ຈ ປຍຸຍາວິມຸຕຸຕິ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຊມຸມາຕິ. (໑)

໕໙. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຊມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ປຄຸຄາໂຫ ຈ ອວິກຸເຂໂປ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຊມຸມາຕິ. (໒)

໙໐. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ນາມຍ຺ຈ ຣູປຍ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໓)

໙໑. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໔)

໙໔. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ພວທິຏ຺ຊິ ຈ ວິພວທິຏ຺ຊິ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໕)

໙໓. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອຫິຣິກຍ຺ຈ ອໂນຕ຺ຕປ຺ປຍ຺ຈ ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໖)

໙໔. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຫິຣີ ຈ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຍ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໗)

໙໕. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂທວຈສ຺ສຕາ ຈ ປາປມິຕ຺ຕຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໘)

໙໖. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂສວຈສ຺ສຕາ ຈ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໙)

໙໗. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ທາຕຸກຸສລຕາ ຈ ມນສິການກຸສລຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໑໐)

໙໘. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາປຕ຺ຕິກຸສລຕາ ຈ ອາປຕ຺ຕິວຸຏ຺ຖານກຸສລຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ມາຕິ. (໑໑)

ສມ຺ມວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

(໑໐) ໕. ພາລວຄ຺ໂຄ

໙໙. "ເທ຺ວເມ, ພິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອນາຄຕັ ພາຣັ ວຫຕິ, ໂຍ ຈ ອາຄຕັ ພາຣັ ນ ວຫຕິ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ. (໑)

໑໐໐. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອນາຄຕ໌ ກາຣ໌ ນ ວຫຕິ, ໂຍ ຈ ອາຄຕ໌ ກາຣ໌ ວຫຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຕ຺ທິຕາຕິ. (໔)

໑໐໑. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ. (໓)

໑໐໔. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຕ຺ທິຕາຕິ. (໔)

໑໐໓. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ. (໕)

໑໐໔. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຕ຺ທິຕາຕິ. (໖)

໑໐໕. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອຘມ຺ເມ ຘມ຺ມສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ຘມ຺ເມ ອຘມ຺ມສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ. (໗)

໑໐໖. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ຘມ຺ເມ ຘມ຺ມສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ອຘມ຺ເມ ອຘມ຺ມສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຕ຺ທິຕາຕິ. (໘)

໑໐໗. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອວິນເຍ ວິນຍສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ວິນເຍ ອວິນຍສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ພາລາຕິ. (໙)

໑໐໘. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ໂຍ ຈ ອວິນເຍ ອວິນຍສລ຺ຌີ, ໂຍ ຈ ວິນເຍ ວິນຍສລ຺ຌີ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຕ຺ທິຕາຕິ. (໑໐)

໑໐໙. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍຕິ, ໂຍ ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພໍ ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໑)

໑໑໐. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພໍ ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍຕິ, ໂຍ ຈ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໔)

໑໑໑. “ທ຺ວິນ຺ນໍ ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໓)

໑໑໔. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໔)

໑໑໓. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໕)

໑໑໔. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອາປຕ຺ຕິສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ອນາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໖)

໑໑໕. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອທ຺ມ຺ເມ ທ຺ມ຺ມສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ທ຺ມ຺ເມ ອທ຺ມ຺ມສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໗)

໑໑໖. “ທ຺ວິນ຺ນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ທ຺ມ຺ເມ ທ຺ມ຺ມສຍ຺ຍີ, ໂຍ ຈ ອທ຺ມ຺ເມ ອທ຺ມ຺ມສຍ຺ຍີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ນ ວຑ຺ຒນ຺ຕີຕິ. (໑໘)

໑໑໗. "ທ຺ວິນ຺ນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ວຑ຺ฒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອວິນເຍ ວິນຍສຄ຺ຄີ, ໂຍ ຈ ວິນເຍ ອວິນຍສຄ຺ຄີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ວຑ຺ฒນ຺ຕີຕິ. (໑໙)

໑໑໘. "ທ຺ວິນ຺ນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ນ ວຑ຺ฒນ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ໂຍ ຈ ອວິນເຍ ອວິນຍສຄ຺ຄີ, ໂຍ ຈ ວິນເຍ ວິນຍສຄ຺ຄີ. ອິເມສໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາສວາ ນ ວຑ຺ฒນ຺ຕີຕິ. (໔໐)

ພາລວຄ຺ໂຄ ປຄ຺ຈໂມ.

ທຸຕິໂຍ ປຕ຺ຕາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

๑. ตติยปญฺญาสกํ

(๑๑) ๑. อาสาทุปฺปชหวคฺโค

๑๑๙. “เทฺวมา, ภิกฺขเว, อาสา ทุปฺปชหา. กตมา เทฺว? ลาภาสา จ ชีวิตาสา จ. อิมา โข, ภิกฺขเว, เทฺว อาสา ทุปฺปชหาติ. (๑)

๑๒๐. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปุคฺคลา ทุลฺลภา โลกสฺมึ. กตเม เทฺว? โย จ ปุพฺพการี, โย จ กตญฺญู กตเวที. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปุคฺคลา ทุลฺลภา โลกสฺมินฺติ. (๒)

๑๒๑. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปุคฺคลา ทุลฺลภา โลกสฺมึ. กตเม เทฺว? ติตฺโต จ ตปฺเปตา จ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปุคฺคลา ทุลฺลภา โลกสฺมินฺติ. (๓)

๑๒๒. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปุคฺคลา ทุตฺตปฺปยา. กตเม เทฺว? โย จ ลทฺธํ ลทฺธํ นิกฺขิปติ, โย จ ลทฺธํ ลทฺธํ วิสฺสชฺเชติ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปุคฺคลา ทุตฺตปฺปยาติ. (๔)

๑๒๓. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปุคฺคลา สุตปฺปยา. กตเม เทฺว? โย จ ลทฺธํ ลทฺธํ น นิกฺขิปติ, โย จ ลทฺธํ ลทฺธํ น วิสฺสชฺเชติ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปุคฺคลา สุตปฺปยาติ. (๕)

๑๒๔. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปจฺจยา ราคสฺส อุปฺปาทาย. กตเม เทฺว? สุภนิมิตฺตญฺจ อโยนิโส จ มนสิกาโร. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปจฺจยา ราคสฺส อุปฺปาทายาติ. (๖)

๑๒๕. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปจฺจยา โทสสฺส อุปฺปาทาย. กตเม เทฺว? ปฏิฆนิมิตฺตญฺจ อโยนิโส จ มนสิกาโร. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปจฺจยา โทสสฺส อุปฺปาทายาติ. (๗)

๑๒๖. “เทฺวเม, ภิกฺขเว, ปจฺจยา มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปฺปาทาย. กตเม เทฺว? ปรโต จ โฆโส อโยนิโส จ มนสิกาโร. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ปจฺจยา มิจฺฉาทิฏฺฐิยา อุปฺปาทายาติ. (๘)

໑໔໗. “ເທ຺ວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຈຸຈຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ກິຍາ ອຸປ຺ປາທາຍ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ປຣໂຕ ຈ ໂຆໂສ, ໂຍນິໂສ ຈ ມນສິກາໂຣ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ປຈຸຈຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ກິຍາ ອຸປ຺ປາທາຍາຕິ. (໙)

໑໔໘. “ເທ຺ວມາ, ກິກ຺ຂເວ, ອາປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ລຫຸກາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ, ຄຣຸກາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອາປຕ຺ຕິໂຍຕິ. (໑໐)

໑໔໙. “ເທ຺ວມາ, ກິກ຺ຂເວ, ອາປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ທຸຏ຺ກຸລ຺ລາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ, ອທຸຏ຺ກຸລ຺ລາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອາປຕ຺ຕິໂຍຕິ. (໑໑)

໑໕໐. “ເທ຺ວມາ, ກິກ຺ຂເວ, ອາປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ສາວເສສາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ, ອນວເສສາ ຈ ອາປຕ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອາປຕ຺ຕິໂຍຕິ. (໑໔)

ອາສາທຸປ຺ປຊຫວຄ຺ໂຄ ປກໂມ.

(໑໔) ໔. ອາຍາຈນວຄ຺ໂຄ

໑໕໑. “ສທ຺ໂຘ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ສມ຺ມາ ອາຍາຈມາໂນ ອາຍາເຈຍ຺ຍ ‘ຕາທິໂສ ໂຫມິ ຍາທິສາ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ’ຕິ. ເອສາ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຸລາ ເອຕໍ ປມາຕໍ ມມ ສາວການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຍທິທໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາຕິ. (໑)

໑໕໔. “ສທ຺ຘາ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸນີ ເອວໍ ສມ຺ມາ ອາຍາຈມານາ ອາຍາເຈຍ຺ຍ ‘ຕາທິສີ ໂຫມິ ຍາທິສີ ເຂມາ ຈ ກິກ຺ຂຸນີ ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ ຈາ’ຕິ. ເອສາ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຸລາ ເອຕໍ ປມາຕໍ ມມ ສາວິການໍ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ຍທິທໍ ເຂມາ ຈ ກິກ຺ຂຸນີ ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ ຈາຕິ. (໔)

໑໕໕. “ສທ຺ໂຘ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸປາສໂກ ເອວໍ ສມ຺ມາ ອາຍາຈມາໂນ ອາຍາເຈຍ຺ຍ ‘ຕາທິໂສ ໂຫມິ ຍາທິໂສ ຈິຕ຺ໂຕ ຈ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖໂກ ຈ ອາຣວໂກ’ຕິ. ເອສາ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຸລາ ເອຕໍ ປມາຕໍ ມມ ສາວການໍ ອຸປາສການໍ ຍທິທໍ ຈິຕ຺ໂຕ ຈ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖໂກ ຈ ອາຣວໂກຕິ. (໕)

໑໓໔. “ສທ຺ຘາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປາສິກາ ເອວໍ ສມ຺ມາ ອາຍາຈມານາ ອາຍາເຈຍ຺ຍ ‘ຕາທິສີ ໂຫມິ ຍາທິສີ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ ຈ ອຸປາສິກາ ເວຬຸກຓ຺ຏກິຍາ[1] ຈ ນນ຺ທມາຕາ’ຕິ. ເອສາ ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸລາ ເອຕໍ ປມາຓໍ ມມ ສາວິການໍ ອຸປາສິການໍ ຍທິທໍ ຂຸຊ຺ຊຸຕ຺ຕຣາ ຈ ອຸປາສິກາ ເວຬຸກຓ຺ຏກິຍາ ຈ ນນ຺ທມາຕາຕິ. (໔)

໑໓໕. “ທ຺ວີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ ກຕເມຫິ ທ຺ວີຫິ? ອນນຸວິຈ຺ຈ ອປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ອວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ອນນຸວິຈ຺ຈ ອປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີຕິ.

“ທ຺ວີຫິ ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ທ຺ວີຫິ? ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ອວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີຕິ. (໕)

໑໓໖. “ທ຺ວີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ ກຕເມຫິ ທ຺ວີຫິ? ອນນຸວິຈ຺ຈ ອປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ອປ຺ປສາທນີເຍ ຐາເນ ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ, ອນນຸວິຈ຺ຈ ອປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ປສາທນີເຍ ຐາເນ ອປ຺ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີຕິ.

---

໑. ເວຬຸກຓ຺ຏກີ (ອໍ ໔-໔໙ ປິຏເກ, ອໍ ໔-໑໓໔ ປິຏເກປິ ອາຄຕໍ)

“ທ຺ວີຫີ ກິກ຺ຂເວ, ຮມ຺ເມຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕີ ກຕເມຫີ ທ຺ວີຫີ? ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ອປ຺ປສາທນີເຍ ກາເນ ອປ຺ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິໂຍຄາເຫຕ຺ວາ ປສາທນີເຍ ກາເນ ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ. ອິເມຫີ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີຫີ ຮມ຺ເມຫີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕີຕິ. (ຝ)

໑໓໗. “ທ຺ວີສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ສາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕິ ກຕເມສຸ ທ຺ວີສຸ? ມາຕຣິ ຈ ປິຕຣິ ຈ. ອິເມສຸ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີສຸ ມິຈ຺ສາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕີຕິ.

“ທ຺ວີສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕີ ກຕເມສຸ ທ຺ວີສຸ? ມາຕຣິ ຈ ປິຕຣິ ຈ. ອິເມສຸ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວີສຸ ສມ຺ມາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕີຕິ. (ກ)

໑໓໘. “ທ຺ວີສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ສາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕີ ກຕເມສຸ ທ຺ວີສຸ? ຕຖາຄເຕ ຈ ຕຖາຄຕສາວເກ ຈ. ອິເມສຸ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມິຈ຺ສາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕີຕິ.

“ທ຺ວີສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕິ. ກຕເມສຸ ທ຺ວີສຸ? ຕຖາຄເຕ ຈ ຕຖາຄຕສາວເກ

ຈ. ອິເມສຸ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ທຸວີສຸ ສມຸມາປຜິປຊຊມາໂນ ປຕຸທິໂຕ ວິຍຕຸໂຕ ສປຸປຸຣິໂສ ອກຸຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊຸໂຊ ຈ ວິຍຸລູນໍ, ພຫຸລຸຈ ປຸລຸລໍ ປສວຕີຕິ (໘)

໑໓໙. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ສຈິຕຸຕໂວທານລຸຈ ນ ຈ ກິລຸຈິ ໂລ ເກ ອຸປາທິຍຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຂມຸມາຕິ. (໙)

໑໔໐. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ໂກໂຂ ຈ ອຸປນາໂຫ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຂມຸມາຕິ. (໑໐)

໑໔໑. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸມາ. ກຕເມ ເທຸວ? ໂກຂວິນໂຍ ຈ ອຸປນາຫວິນໂຍ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຂມຸມາຕິ. (໑໑)

ອາຍາຈນວຄຸໂຄ ທຸຕີໂຍ.

(໑໓) ໓. ທານວຄຸໂຄ

໑໔໒. "ເທຸວມານິ, ກິກຸຂເວ, ທານານິ. ກຕມານິ ເທຸວ? ອາມິສທານລຸຈ ຂມຸມທານລຸຈ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ທານານິ. ເອຕທຄຸຄໍ, ກິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ທານານໍ ຍທິທໍ ຂມຸມທານນຸຕິ. (໑)

໑໔໓. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຍາຄາ. ກຕເມ ເທຸວ? ອາມິສຍາໂຄ ຈ ຂມຸມຍາໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຍາຄາ. ເອຕທຄຸຄໍ, ກິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ຍາຄານໍ ຍທິທໍ ຂມຸມຍາໂຄຕິ. (໒)

໑໔໔. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ຈາຄາ. ກຕເມ ເທຸວ? ອາມິສຈາໂຄ ຈ ຂມຸມຈາໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຈາຄາ. ເອຕທຄຸຄໍ, ກິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ຈາຄານໍ ຍທິທໍ ຂມຸມຈາໂຄຕິ. (໓)

໑໔໕. "ເທຸວເມ, ກິກຸຂເວ, ປຣິຈຸຈາຄາ. ກຕເມ ເທຸວ? ອາມິສປຣິຈຸຈາໂຄ ຈ ຂມຸມປຣິຈຸຈາໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ປຣິຈຸຈາຄາ. ເອຕທຄຸຄໍ, ກິກຸຂເວ, ອິເມສໍ ທຸວິນຸນໍ ປຣິຈຸຈາຄານໍ ຍທິທໍ ຂມຸມປຣິຈຸຈາໂຄຕິ. (໔)

໑໔໖. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຠຄາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສໂຠໂຄ ຈ ຘມ຺ມໂຠໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ໂຠຄາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂຠຄານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມໂຠໂຄຕິ. (໕)

໑໔໗. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ໂຠຄາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສສມ຺ໂຠໂຄ ຈ ຘມ຺ມສມ຺ໂຠໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສມ຺ໂຠຄາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສມ຺ໂຠຄານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມສມ຺ໂຠໂຄຕິ. (໖)

໑໔໘. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍວິຠາຄາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສສໍວິຠາໂຄ ຈ ຘມ຺ມສໍວິຠາໂຄ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສໍວິຠາຄາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສໍວິຠາຄານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມສໍວິຠາໂຄຕິ. (໗)

໑໔໙. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຄຫາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສສງ຺ຄໂຫ ຈ ຘມ຺ມສງ຺ຄໂຫ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສງ຺ຄຫາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສງ຺ຄຫານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມສງ຺ຄໂຫຕິ. (໘)

໑໕໐. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸຄ຺ຄຫາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສານຸຄ຺ຄໂຫ ຈ ຘມ຺ມານຸຄ຺ຄໂຫ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອນຸຄ຺ຄຫາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອນຸຄ຺ຄຫານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມານຸຄ຺ຄໂຫຕິ. (໙)

໑໕໑. "ເທ຺ວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸກມ຺ປາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສານຸກມ຺ປາ ຈ ຘມ຺ມານຸກມ຺ປາ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອນຸກມ຺ປາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອນຸກມ຺ປານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມານຸກມ຺ປາຕິ. (໑໐)

ທານວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

(໑໔) ໔. ສນ຺ຖາຣວຄ຺ໂຄ

໑໕໒. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສນ຺ຖາຣາ[1]. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສສນ຺ຖາໂຣ ຈ ຘມ຺ມສນ຺ຖາໂຣ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສນ຺ຖາຣາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສນ຺ຖາຣານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມສນ຺ຖາໂຣຕິ. (໑)

---

໑. ສນ຺ຘາຣາ (ກ)

໑໕໓. "ເທ຺ວເມ, ภิກ຺ขເວ, ປຝິສນ຺ຖາຣາ[1]. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສປຝິສນ຺ຖາໂຣ ຈ ສມ຺ມປຝິສນ຺ຖາໂຣ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ປຝິສນ຺ຖາຣາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຝິສນ຺ຖາຣານໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມປຝິສນ຺ຖາໂຣຕິ. (໔)

໑໕໔. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ເອສນາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິເສສນາ ຈ ສມ຺ເມສນາ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ເອສນາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເອສນານໍ ຍທິທໍ ສມ຺ເມສນາຕິ. (໕)

໑໕໕. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ປຣິເຍສນາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສປຣິເຍສນາ ຈ ສມ຺ມປຣິເຍສນາ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ປຣິເຍສນາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິເຍສນານໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມປຣິເຍສນາຕິ. (໖)

໑໕໖. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ປຣິເຍຝ຺ຖິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສປຣິເຍຝ຺ຖິ ຈ ສມ຺ມປຣິເຍຝ຺ຖິ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ປຣິເຍຝ຺ຖິໂຍ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຣິເຍຝ຺ຖີນໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມປຣິເຍຝ຺ຖີຕິ. (໗)

໑໕໗. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ປູຊາ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສປູຊາ ຈ ສມ຺ມປູຊາ ຈ. ອິມາ ໂຂ ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ປູຊາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປູຊານໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມປູຊາຕິ. (໘)

໑໕໘. "ເທ຺ວມານິ, ภิກ຺ขເວ, ອາຕິເຖຍ຺ຍານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ອາມິສາ-ຕິເຖຍ຺ຍຌ຺ຈ ສມ຺ມາຕິເຖຍ຺ຍຌ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ອາຕິເຖຍ຺ຍານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອາຕິເຖຍ຺ຍານໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມາຕິເຖຍ຺ຍນ຺ຕິ. (໙)

໑໕໙. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ອິທ຺ຘິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສິທ຺ຘິ ຈ ສມ຺ມິທ຺ຘິຈ. ອິມາ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ອິທ຺ຘິໂຍ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອິທ຺ຘີນໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມິທ຺ຘີຕິ. (໑໐)

໑໖໐. "ເທ຺ວມາ, ภิກ຺ขເວ, ວຸທ຺ຘິໂຍ. ກຕມາ ເທ຺ວ? ອາມິສວຸທ຺ຘິ ຈ ສມ຺ມວຸທ຺ຘິ ຈ. ອິມາ ໂຂ, ภิກ຺ขເວ, ເທ຺ວ ວຸທ຺ຘິໂຍ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ภิກ຺ขເວ, ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວຸທ຺ຘີນໍ ຍທິທໍ ສມ຺ມວຸທ຺ຘີຕິ. (໑໑)

---

໑. ປຝິສນ຺ຘາຣາ (ກ)

໑໖໑. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຕນານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ອາມິສຣຕນຎ຺ຈ ຘມ຺ມຣຕນຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຣຕນານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຣຕນານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມຣຕນນ຺ຕິ. (໑໐)

໑໖໒. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສນ຺ນິຈຍາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອາມິສສນ຺ນິຈໂຍ ຈ ຘມ຺ມສນ຺ນິຈໂຍ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ສນ຺ນິຈຍາ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສນ຺ນິຈຍານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມສນ຺ນິຈໂຍຕິ. (໑໑)

໑໖໓. “ເທ຺ວມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວປຸລ຺ລານິ. ກຕມານິ ເທ຺ວ? ອາມິສເວປຸລ຺ລຎ຺ຈ ຘມ຺ມເວປຸລ຺ລຎ຺ຈ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ເວປຸລ຺ລານິ. ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເວປຸລ຺ລານໍ ຍທິທໍ ຘມ຺ມເວປຸລ຺ລນ຺ຕິ. (໑໒)

ສນ຺ຖາຣວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

(໑໕) ໕. ສມາປຕ຺ຕິວຄ຺ໂຄ

໑໖໔. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສມາປຕ຺ຕິກຸສລຕາ ຈ ສມາປຕ຺ຕິວຸຏ຺ຐານກຸສລຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາຕິ. (໑)

໑໖໕. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອຊ຺ຊວຎ຺ຈ ມທ຺ທວຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໒)

໑໖໖. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ຂນ຺ຕິ ຈ ໂສຣຈ຺ຈຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໓)

໑໖໗. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສາຂລ຺ຍຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ຖາໂຣ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໔)

໑໖໘. ‘ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອວິຫິໍສາ ຈ ໂສເຈຍ຺ຍຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໕)

໑໖໙. “ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ ຈ ໂຠຊເນ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໖)

໑໗໐. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ ຈ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໗)

໑໗໑. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ປຏິສງ຺ຂານພລຎ຺ຈ ຠາວນາພລຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໘)

໑໗໒. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສຕິພລຎ຺ຈ ສມາຘິພລຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໙)

໑໗໓. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໐)

໑໗໔. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສີລວິປຕ຺ຕິ ຈ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໑)

໑໗໕. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສີລສມ຺ປທາ ຈ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໒)

໑໗໖. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສີລວິສຸທ຺ຘິ ຈ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໓)

໑໗໗. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິ ຈ ຍຖາທິຏ຺ຐິສ຺ສ ຈ ປຘານໍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໔)

໑໗໘. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຕາ ຈ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ອປ຺ປຏິວານິຕາ ຈ ປຘານສ຺ມິໍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໕)

໑໗໙. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈຎ຺ຈ ອສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ. (໑໖)

໑໘໐. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ຘມ຺ມາຕິ. (໑໗)

ສມາປຕ຺ຕິວຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕຕິໂຍ ປຓ຺ຓາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

๑. โกธเปยฺยาลํ

๑๗๑. "เทฺวเม, ภิกฺขเว, ธมฺมา. กตเม เทฺว? โกโธ จ อุปนาโห จ มกฺโข จ ปฬาโส[๑] จ... อิสฺสา จ มจฺฉริยญฺจ... มายา จ สาเถยฺยญฺจ... อหิริกญฺจ อโนตฺตปฺปญฺจ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ธมฺมา. (๑-๘)

๑๗๔. "เทฺวเม, ภิกฺขเว, ธมฺมา. กตเม เทฺว? อกฺโกโธ จ อนุปนาโห จ... อมกฺโข จ อปฬาโส จ... อนิสฺสา จ อมจฺฉริยญฺจ... อมายา จ อสาเถยฺยญฺจ... หิริ จ โอตฺตปฺปญฺจ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ธมฺมา. (๘-๑๐)

๑๗๓. "ทฺวีหิ, ภิกฺขเว, ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต ทุกฺขํ วิหรติ. กตเมหิ ทฺวีหิ? โกเธน จ อุปนาเหน จ... มกฺเขน จ ปฬาเสน จ... อิสฺสาย จ มจฺฉริเยน จ... มายาย จ สาเถยฺเยน จ... อหิริเกน จ อโนตฺตปฺเปน จ. อิเมหิ โข, ภิกฺขเว, ทฺวีหิ ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต ทุกฺขํ วิหรติ. (๑๑-๑๔)

๑๗๘. "ทฺวีหิ, ภิกฺขเว, ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต สุขํ วิหรติ. กตเมหิ ทฺวีหิ? อกฺโกเธน จ อนุปนาเหน จ... อมกฺเขน จ อปฬาเสน จ... อนิสฺสาย จ อมจฺฉริเยน จ... อมายาย จ อสาเถยฺเยน จ... หิริยา จ โอตฺตปฺเปน จ. อิเมหิ โข, ภิกฺขเว, ทฺวีหิ ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต สุขํ วิหรติ. (๑๖-๘๐)

๑๗๕. "เทฺวเม, ภิกฺขเว, ธมฺมา เสขสฺส ภิกฺขุโน ปริหานาย สํวตฺตนฺติ กตเม เทฺว? โกโธ จ อุปนาโห จ... มกฺโข จ ปฬาโส จ... อิสฺสา จ มจฺฉริยญฺจ... มายา จ สาเถยฺยญฺจ... อหิริกญฺจ อโนตฺตปฺปญฺจ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ธมฺมา เสขสฺส ภิกฺขุโน ปริหานาย สํวตฺตนฺติ. (๘๑-๓๕)

๑๗๖. "เทฺวเม, ภิกฺขเว, ธมฺมา เสขสฺส ภิกฺขุโน อปริหานาย สํวตฺตนฺติ. กตเม เทฺว? อกฺโกโธ จ อนุปนาโห จ... อมกฺโข จ อปฬาโส จ... อนิสฺสา จ อมจฺฉริยญฺจ... อมายา จ อสาเถยฺยญฺจ... หิริ จ โอตฺตปฺปญฺจ. อิเม โข, ภิกฺขเว, เทฺว ธมฺมา เสขสฺส ภิกฺขุโน อปริหานาย สํวตฺตนฺติ. (๘๖-๓๐)

๑๗๗. "ทฺวีหิ, ภิกฺขเว, ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต เอวํ นิรเย. กตเมหิ ทฺวีหิ? โกเธน จ อุปนาเหน จ... มกฺเขน จ ปฬาเสน จ... อิสฺสาย จ มจฺฉริเยน จ... มายาย จ สาเถยฺเยน จ... อหิริเกน จ

---

๑. ปลาโส (ก)

ອໂນຕຸຕປຸເປນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ທຸວີຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. (ໞ໑-ໞ໕)

໑໗໙. "ທຸວີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ສຄຸເຄ. ກຕເມຫິ ທຸວີຫິ? ອກຸໂກເຘນ ຈ ອນຸປນາເຫນ ຈ... ອມກຸເຂນ ຈ ອປຣາເສນ ຈ... ອນິສຸສາຍ ຈ ອມຈຸຉຣິເຍນ ຈ... ອມາຍາຍ ຈ ອສາເຖຍຸເຍນ ຈ... ຫິຣິຍາ ຈ ໂອຕຸຕປຸເປນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ທຸວີຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ສຄຸເຄ. (ໞ໖-໔໐)

໑໗ໞ. "ທຸວີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິເຘກຈຸໂຈ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ກຕເມຫິ ທຸວີຫິ? ໂກເຘນ ຈ ອຸປນາເຫນ ຈ... ມກຸເຂນ ຈ ປຣາເສນ ຈ... ອິສຸສາຍ ຈ ມຈຸຉຣິເຍນ ຈ... ມາຍາຍ ຈ ສາເຖຍຸເຍນ ຈ... ອຫິຣິເກນ ຈ ອໂນຕຸຕປຸເປນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ທຸວີຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິເຘກຈຸໂຈ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. (໔໑-໔໕)

໑ໞ໐. "ທຸວີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິເຘກຈຸໂຈ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ກຕເມຫິ ທຸວີຫິ? ອກຸໂກເຘນ ຈ ອນຸປນາເຫນ ຈ... ອມກຸເຂນ ຈ ອປຣາເສນ ຈ... ອນິສຸສາຍ ຈ ອມຈຸຉຣິເຍນ ຈ... ອມາຍາຍ ຈ ອສາເຖຍຸເຍນ ຈ... ຫິຣິຍາ ຈ ໂອຕຸຕປຸເປນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ທຸວີຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິເຘກຈຸໂຈ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. (໔໖-໕໐)

ໂກຘເປຍຸຍາລໍ ນິຝຸກິຕໍ.

໔. ອກຸສລເປຍຸຍາລໍ

໑ໞ໑-໔໐໐. "ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ອກຸສລາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ກຸສລາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ສາວຊຸຊາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ອນວຊຸຊາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ທຸກຸຂຸທຣຍາ...ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ສຸຂຸທຣຍາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ທຸກຸຂວິປາກາ...ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ສຸຂວິປາກາ...ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ສພຸຍາພຊຸຊາ... ເທຸເວເມ, ກິກຸຂເວ, ຘມຸມາ ອພຸຍາພຊຸຊາ. ກຕເມ ເທຸວ? ອກຸໂກໂຘ ຈ ອນຸປນາໂຫ ຈ... ອມກຸໂຂ ຈ ອປຣາໂສ ຈ... ອນິສຸສາ ຈ ອມຈຸຉຣິຍຌຸຈ... ອມາຍາ ຈ ອສາເຖຍຸຍຌຸຈ... ຫິຣິ ຈ ໂອຕຸຕປຸປຌຸຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເທຸວ ຘມຸມາ ອພຸຍາພຊຸຊາຕິ. (໑-໕໐)

ອກຸສລເປຍຸຍາລໍ ນິຝຸກິຕໍ.

໓. ວິນຍເປຍ຺ຍາລໍ

໔໐໑. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖວເສ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄເຕນ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສງ຺ຆສຸຏ຺ຐຸຕາຍ ສງ຺ຆຜາສຸຕາຍ... ທຸມ຺ມງ຺ກູນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ນິຄ຺ຄຫາຍ, ເປສລານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ເວຣານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ເວຣານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ວຊ຺ຊານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ວຊ຺ຊານໍ ປຏິຆາຕາຍ.. ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ຠຍານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ຠຍານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ຄິຫີນໍ ອນຸກມ຺ປາຍ, ປາປິຈ຺ຉານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປກ຺ຂຸປຈ຺ເຉທາຍ... ອປ຺ປສນ຺ນານໍ ປສາທາຍ, ປສນ຺ນານໍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ... ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຍາ ວິນຍານຸຄ຺ຄຫາຍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອຕ຺ຖວເສ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄເຕນ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ. (໑-໑໐)

໔໐໒-໔໓໐. "ເທ຺ວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖວເສ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄເຕນ ສາວການໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ ໆເປໆ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ໂຕ.. ປາຕິໂມກ຺ຂຏ຺ຐປນໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ...ປວາຣຓາ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕາ...ປວາຣຓຏ຺ຐປນໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ຕຊ຺ຊນີຍກມ຺ມໍ-ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ນິຍສ຺ສກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ...ປພ຺ພາຊນີຍກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ປຏິສາຣຓີຍກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ອຸກ຺ເຂປນີຍກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ປຣິວາສທານໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ.. ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສນໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ.. ມານຕ຺ຕທານໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ.. ອພ຺ຠານໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ໂອສາຣຓີຍໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ນິສ຺ສາຣຓີຍໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ອຸປສມ຺ປທາ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕາ... ຎ຺ຕ຺ຕິກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ...ຎ຺ຕ຺ຕິທຸຕິຍກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ຎ຺ຕ຺ຕິຈຕຸຕ຺ຖກມ຺ມໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ...ອປຎ຺ຎ຺ຕ຺ເຕ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ...ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ເຕ ອນຸປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ສມ຺ມຸຂາວິນໂຍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ໂຕ... ສຕິວິນໂຍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ໂຕ... ອມູຬ຺ຫວິນໂຍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ໂຕ... ປຏິຎ຺ຎາຕກຣຓໍ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕໍ... ເຍຠຸຍ຺ຍສິກາ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕາ... ຕສ຺ສປາປິຍສິກາ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ຕາ... ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ ປຎ຺ຎ຺ຕ຺ໂຕ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສງ຺ຆສຸຏ຺ຐຸຕາຍ, ສງ຺ຆຜາສຸຕາຍ... ທຸມ຺ມງ຺ກູນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ນິຄ຺ຄຫາຍ, ເປສລານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອາສວານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອາສວານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ເວຣານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ເວຣານໍ ປຏິຆາຕາຍ...ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ວຊ຺ຊານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ວຊ຺ຊານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ຠຍານໍ ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ຠຍານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ

ສໍວຣາຍ, ສມ຺ປຣາຍິການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຏິຆາຕາຍ... ຄິຫີນໍ ອນຸກມ຺ປາຍ, ປາປິຈ຺ຉານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປກ຺ຂຸປຈ຺ເຉທາຍ... ອປ຺ປສນ຺ນານໍ ປສາທາຍ, ປສນ຺ນານໍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ... ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຍາ, ວິນຍານຸຄ຺ຄຫາຍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທ຺ວ ອຕ຺ຖວເສ ປຏິຈ຺ຈ ຕຖາຄເຕນ ສາວການໍ ຕິຓວຕ຺ຖາຣໂກ ປຎ຺ຎຕ຺ໂຕຕິ. (໑໑-໓໐໐)

ວິນຍເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

໔. ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ

໖໓໑. "ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ເທ຺ວ? ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາຕິ. (໑)

ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິຎ຺ຎາຍ. ປຣິກ຺ຂຍາຍ. ປຫານຍ. ຂຍາຍ. ວຍາຍ. ວິຣາຄາຍ. ນິໂຣຘາຍ. ຈາຄາຍ. ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ ໆເປໆ (໑-໑໐)

໖໓໖-໖໔໕. "ໂທສສ຺ສ ໆເປໆ ໂມຫສ຺ສ... ໂກຘສ຺ສ... ອຸປນາຫສ຺ສ... ມກ຺ຂສ຺ສ... ປຬາສສ຺ສ... ອິສ຺ສາຍ... ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ... ມາຍາຍ... ສາເຐຍ຺ຍສ຺ສ... ຖມ຺ຠສ຺ສ... ສາຣມ຺ຠສ຺ສ... ມານສ຺ສ... ອຕິມານສ຺ສ... ມທສ຺ສ... ປມາທສ຺ສ, ອຠິຎ຺ຎາຍ... ປຣິຎ຺ຎາຍ...ປຣິກ຺ຂຍາຍ... ປຫານາຍ... ຂຍາຍ... ວຍາຍ... ວິຣາຄາຍ... ນິໂຣຘາຍ... ຈາຄາຍ... ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ... ກຕເມ ເທ຺ວ, ສມໂຖ ຈ ວິປສ຺ສນາ ຈ. ປມາທສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອິເມ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາຕິ. (໑໑-໑໗໐)

(ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ)[1]

ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ທຸກນິປາຕປາຬິ ນິຏ຺ຐິຕາ.

---

໑. ( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນຕ຺ຖິ.